

Samoupravni sporazum podpisan

Postopek samoupravnega sporazumevanja o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov se bliža h koncu. Po razpravah na zborih delovnih ljudi je osnutek obravnaval v enakem besedilu republiški odbor sindikata kmetijskih in živilskih delavcev ter soglašal s osnovami in merili, za katere smo se sporazumeli. S končnim besedilom je soglašal tudi delavski svet kombinata na svoji seji 23. septembra in pooblastil glavnega direktorja, da v imenu kombinata sporazum podpiše.

S podpisom vseh 76 organizacij združenega dela je sporazum postal obveznost za vse podpisnike, svojo pravno veljavo pa bo pridobil po tako imenovanem verifikacijskem postopku z vpisom v register pri sekretariatu za delo.

Kaj nam prinaša ta sporazum? Kakšni bodo naši osebni dohodki?

— Enoten pristop k vrednotenju dela v živilski in tobačni industriji. Enotnost tega pristopa se odraža v načinu oblikovanja mase sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Koliko sredstev bomo lahko razdelili za osebne dohodke, bo še nadalje odvisno od uspešnosti našega poslovanja, od rentabilnosti in ekonomičnosti pri uporabi družbenih sredstev, ki so nam zaupana. S sporazumom smo se samo dogovorili z ostalimi kolektivi živilske industrije za merila, po katerih bomo presojali upravičenost celotnih izplačil za osebne dohodke in skupno porabo. To pomeni, da sporazum ne določa osebnih dohodkov vsakemu posamezniku, ampak kolektivu kot celoti. Edina določila, ki se vežejo na posameznika, predstavljata člen 8 in člen 9, ki govorita o najnižjem in o najvišjem osebnem dohodku. Določilo o najnižjem osebnem dohodku je obveznost za nas v tem smislu, ne da govorimo, da avtomatično pripada vsakomur 800.— din mesečnih prejemkov ne glede na njegovo prizadevnost pri delu, ampak da organiziramo delovni postopek oziroma uredimo delovno mesto tako, da bo tudi ne kvalificiran delavec dovolj produktiven in bo s tem pri delitvi ustvarjenega dohodka lahko prejel vsaj 800.— din. Če takega normalnega učinka tudi v takih pogojih kdo ne bo dosegel, bo to potem vprašanje njegove pripravljenosti za sodelovanje v kolektivnem prizadevanju za doseganje večje produktivnosti in ustvarjanje večjega dohodka.

Določila o najvišjem osebnem dohodku pa nam nalagajo obveznost, kakšno

razmerje naj bi bilo med poprečnimi in najvišjimi osebnimi dohodki na eni strani ter kaj naj bi vplivalo na to višino, na drugi strani pa omejuje najvišji osebni dohodek po pravilu na 6000.— din pri normalnih učinkih organizacije

združenega dela. Za vse osebne dohodke med najnižjim in najvišjim dohodkom pa nam sporazum postavlja okvir s tem, da nam daje metodologijo za izračun mase osebnih dohodkov, katere ne smemo prekoračiti, ne da bi bili kaznovani. Kazen za prekoraiter s sporazumom določenih meril je predpisana z zakonom in pomeni odvajanje znatnega dela akumulacije v fonde skup-

nih rezerv na ravni republike. Z izdvajanjem »kazni« v sklad skupnih rezerv pa se zmanjša sposobnost vlaganja v nove zmogljivosti in rekonstrukcije, kar pomeni zoževanje možnosti za ustvarjanje več dohodkov v prihodnosti. Osnovna merila, po katerih izračunavamo celoto sredstev za osebne dohodke, se sestojijo iz dveh delov: tako imenovani kalkulativni ose-

Konec na 2. strani

VAZNO OBVESTILO

Vsem delovnim enotam, zlasti pa onim delavcem, ki v enotah ob primerih nesreč pri delu izpolnjujejo obrazce »Prijava o nesreči pri delu«, sporočamo, da je v okrožnici, naslovljeni na delovne enote, pomotoma izpadlo pojasnilo, da imajo pravico za denarno povračilo od zavarovalnice Sava tudi tisti delavci, ki so se ponesrečili izven svojega rednega delovnega časa.

Zato naj vodstva delovnih enot tudi za te delavce izpolnjujejo ustrezne obrazce za zavarovalnico.

občani mesta Ljubljane pomagali vzgojnimi in šolskim ustanovam pri njihovem prizadevanju in skrbi za boljšo prihodnost, za smotrnejšo in temeljitejšo vzgojo naših najmlajših, ki šele stopajo s prvimi, boječimi koraki na svojo življenjsko pot. Z združenimi močmi, solidarno in sporazumno naj bi vsi Ljubljančani pripomogli k prepotrebni gradnji vzgojno varstvenih ustanov in šolskih prostorov v vseh petih ljubljanskih občinah, kjer se za to kažejo najnujnejše potrebe. S tem bi se pridružili množici ljudi, ki so

Tu ste, naši ste!

NEKAJ MISLI PRED UVEDBO SAMOPRISPEVKA V KORIST NAJMLAJŠIM LJUBLJANČANOM — AKCIJA, KI NAJ NE NALETI NA GLUHA UŠESA — TUDI MNOGI OTROCI DELAVK NAŠEGA PODJETJA SO POTREBNI VARSTVA

O uvedbi samoprispevka za otroško varstvo in šolske ustanove v Ljubljani je bilo že veliko napisanega, saj naše občane iz dneva v dan obveščajo in seznanjajo vsa sredstva javnega informiranja. V teku so tu-

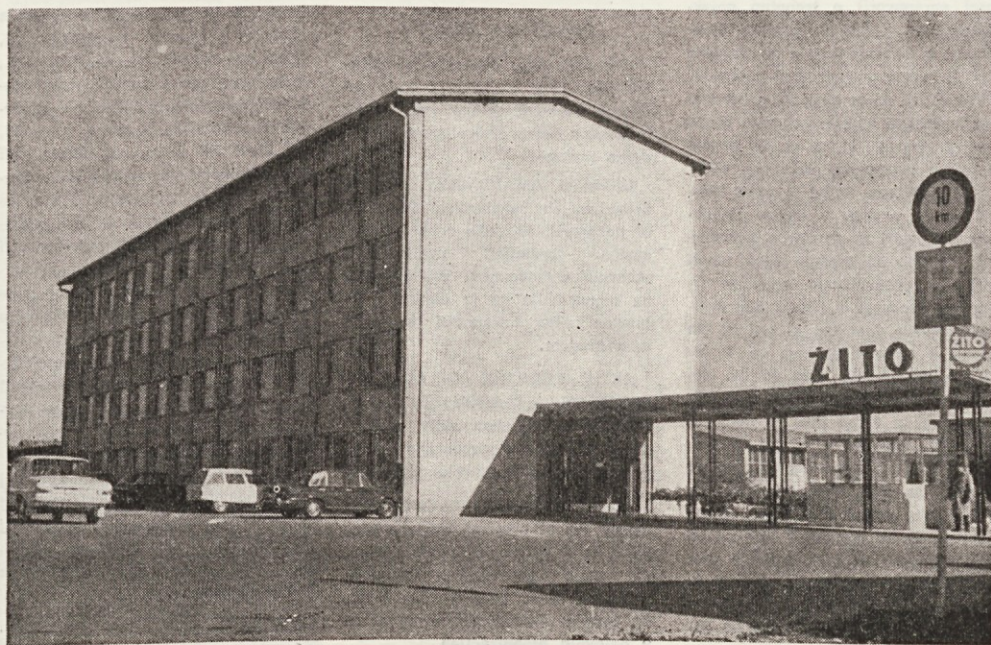
di sestanki na različnih ravneh in zbori volivcev, v delovnih organizacijah pa zbori delovnih ljudi. Beseda o samoprispevku je postala že vsakemu tako domača, da nikogar več ne preseneča.

Zakaj samoprispevek in v kakšen namen bo šel, o tem smo si že povsem na jasnem. Gre za to, da bi

Vsebina:

VSE VEČJA ODGOVORNOST — VELIKO PRIZNANJE ŽITU — NOV STROJ ZA PLASTIČNE BONBONE — NA OGLEDIH V NEMČIJI IN NIZOZEMSKI — PRED KOMUNISTI OBSEŽNE NALOGE — JUHEJ, NA TRIGLAVU! — DVA OBISKA V ŠUMIJU

Upravno poslopje kombinata na Šmartinski cesti so nedavno dvignili za eno nadstropje. Ggradbena dela so hitro napredovala in jih je SGP Pionir zaključilo v zelo kratkem času. V prostore novega, tretjega nadstropja se je preselila gospodarska finančna služba uprave kombinata

v različnih občinah naše republike že več let nazaj s samoprispevki omogočili takšne in slične gradnje ter si s tem ustvarili pogoje za boljše delo in življenje.

Odveč bi bilo naštevati posamezne kraje v Sloveniji in tudi izven nje, kjer so takšne akcije doživele popoln uspeh, saj je bilo o tem že mnogo napisanega. Odveč bi bilo tudi ljudi pozivati k izpolnjevanju ne-kakšne državljanske dolžnosti. Pri tej akciji, ki zajema v sedanjem obdobju vso Ljubljano in ki je resnično najbolj v središču pozornosti, gre predvsem za to, ali je v naših ljudeh še kaj razvitega čuta humanosti in pravih odnosov za pomoč ljudem izven lastnega ozkega kroga, ljudem, ki se iz dneva v dan borijo s težavami. Med takšne težave sodi pri ve-

Konec na 2. strani

Samoupravni sporazum podpisan

Nadaljevanje s 1. strani
bni dohodki predstavljajo največji del sredstev za osebne dohodke. Ta sredstva izračunavamo tako, da število zaposlenih v okviru ene kvalifikacijske skupine pomnožimo s povprečnimi kalkulativnimi osebnimi dohodki, ki jih sporazum določa za to skupino. Razporeditev zaposlenih po kvalifikacijskih skupinah je odvisna od formalno dosežene izobrazbe oziroma kvalifikacije. To pomeni, da glede razporeditve v kvalifikacijsko skupino odločajo uradno priznane šole in izpiti. Izjemoma sporazum dopušča, da štejeemo v skupino polkvalificiranih, kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev tudi tiste delavce, ki jim sistematizacija delovnih mest, po kateri so razporejeni, neformalno priznava ustrežno kvalifikacijo. Z razporeditvijo vseh zaposlenih po kvalifikacijskih skupinah dobimo osnovo za izračun mase kalkulativnih osebnih dohodkov. Ta razporeditev po skupinah pa ne pomeni, da mora vsakdo v posamezni skupini dobiti ob delitvi svoje kalkulativne dohodke, ampak služi le za izračun mase za podjetje kot celoto. Torej kalkulativni osebni dohodek ne predstavlja osnove za vsakega zaposlenega.

Drugi del osebnih dohodkov pa tvorijo sredstva, ki pripadajo po enotnih merilih zaposlenim zopet kot celoti glede na uspešnost, produktivnost, rentabilnost in ekonomičnost poslovanja v obračunski časovni enoti (četrletju, polletju ali celem letu). Za izračun teh sredstev služi tako imenovani faktor stimulacije, ki pove, za koliko odstotkov se lahko masa kalkulativnih osebnih dohodkov poveča glede na dosežene uspehe v poslovanju. To zopet pomeni povečanje mase kot celote, ne pa, za koliko odstotkov naj bi se vsakemu posamezniku povečal njegov osnovni osebni dohodek. Tretji del osebnih dohodkov so sredstva za dodatke na račun nočnega dela, nadurnega dela in sredstva za delo v okviru civilno pravnih razmerij (delovne pogodbe). Za dodatke za nočno in nadurno delo služijo kot osnova KOD, medtem ko višino sredstev za delo na osnovi civilno pravnih razmerij določa samoupravni organ s svojimi načrti in programi.

Po izračunih mase sredstev za osebne dohodke o delitvi teh sredstev na posameznike še vnaprej odloča kolektiv s svojimi samoupravnimi organi in internimi akti (Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov). To pomeni, da s sprejetjem in uveljavitvijo samoupravnega sporazuma za

nas ne bo več veljala administrativna prepoved o omejitvi osebnih dohodkov na ravni, ki presega za 11 odstotkov lanske raven. ampak bomo maso za delitev določali sami po merilih sporazuma, delitev na posamezne osebne dohodke pa bo še nadalje ostala odvisna od meril, ki jih imamo v našem obstoječem pravilniku.

Delavski svet je na zadnji seji v zvezi s tem sprejel sklep, ki pravi, da je treba v najkrajšem času (do naslednjega zasedanja) uskladiti interni pravilnik o delitvi dohodka in osebnih dohodkov kot tudi ostale interne akte z določbami samoupravnega spo-

razuma. Istočasno pa je bila imenovana komisija, ki naj pripravi program, po katerem bi začeli s takim prilagajanjem pravilnika o delitvi, ki bi omogočil nadaljnji razvoj delitve OD v podjetju ter hkrati omogočil razvoj samoupravnega sporazumevanja tudi glede nagrajevanja vsakega posameznika. To je, da bi našli boljše zvezo med kalkulativnimi OD in našimi osnovami, upoštevajoč vse specifičnosti posameznih profilov v okviru ene kvalifikacijske skupine ob upoštevanju težinskih dodatkov, ki jih predvideva tudi sporazum. O delu teh komisij in predlogih bomo poročali tudi v Glasniku, tako da se bo v te priprave s predlogi lahko vključil vsak član kolektiva.

M. Samar

Vse večja odgovornost

NAPOTKI SEKRETARJEM OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK ZA NADALJNJE DELO — NAJAKTUALNEJŠI NALOGI: AKCIJA ZA UVEDBO SAMOPRISPEVKA ZA ŠOLE IN VZGOJNO VARSTVENE USTANOVE TER UKREPI ZA IZVAJANJE NALOG V ZVEZI S STABILIZACIJO GOSPODARSTVA

Komite občinske konference ZKS Ljubljana Moste Polje je na svoji prvi seji, ki je bila po izvolitvi konference, predvsem oblikoval sklepe za nadaljnje delo osnovnih organizacij ZK, ki pa naj bi bili naloga vseh članov v nadaljnjem razvijanju večje aktivnosti in utrjevanja Zveze komunistov v okviru naše občine. Za tem je bil 21. septembra skupen sestanek komiteja s sekretarji vseh osnovnih organizacij ZK s terena in iz delovnih organizacij.

Glede na to, da je ustanovna konferenca občinskega komiteja ZKS izvenela predvsem v misli, da je treba dosedanje pasivnost osnovnih organizacij in njihovih članov premakniti z mrtve točke in vsekakor povečati politično aktivnost, ne moremo mimo ugotovitve, da udeležba sekretarjev OO ZKS na tem sestanku ni bila zadovoljiva.

SAMOPRISPEVEK IN REFERENDUM

V uvodu je tov. Polde Maček najprej spregovoril o trenutno najakutnejšem problemu celotne Ljubljane, o samoprispevku za gradnjo šol in vzgojno varstvenih ustanov. Povedal je, da je akcijski odbor mesta Ljubljane sprejel program glede samoprispevka, ki so ga že poprej sprejele posamezne občinske skupščine Ljubljane. Sedaj je treba izvesti akcijo razprav v okviru krajevnih skupnosti in delovnih organizacij. Potrebe za gradnjo vseh novih objektov predvidevajo proračun finančnih sredstev v znesku 240 milijonov novih dinarjev, ki naj bi jih zbrali s samoprispevkom od 1. januarja prihodnjega leta do 31. decembra 1976, torej v teku petih let.

V zvezi s vsem tem je dolžnost akcijskih odborov v okviru občine, tako v delovnih organizacijah, kot na terenu, da pred zbori volivcev pripravijo vse potrebno, njihova obveznost pa ne bo prenehala tudi ne po referendumu, ker bodo kasneje prevzeli funkcijo gradbenih odborov in nadzorovali, kako se razporejajo in uporabljajo sredstva in kako bo potekala gradnja.

V razpravi o tem vprašanju so udeleženci povsem upravičeno

sprožili dve umestni značilni pripombi: gradbeni objekti novih zmogljivosti naj bodo zgrajeni čimbolj racionalno in uporabno, arhitekti pa naj bi se ob projektih ne izživljali z raznimi modernimi zamislimi, kot je menda to primer nekje v Šiški. Možnost varstva otrok pa naj bi bila dana predvsem delavcem in ljudem z manjšimi osebnimi dohodki. Le ob upoštevanju teh dveh pogojev bi bil dosežen končni cilj in namen gradnje teh objektov!

OBRAVNAVA SKLEPOV

V nadaljevanju sestanka je sekretar Obk ZKS tov. Franci Rejc podrobno razložil sklepe konference. V zvezi s sklepi objavljamo njihovo delno razlago.

USTAVNI AMANDMAJI: V vseh organizacijah združenega dela naj bi ustanovili akcijske odbore, ki bi stalno spremljali uveljavljanje ustavnih amandmajev. Vsaka delovna organizacija pa je dolžna svoje interne akte prilagoditi ustavnim amandmajem.

AKTIV VODILNIH DELAVCEV V PODJETJIH — ČLANOV ZK: Ustanovili naj bi poseben aktiv vodilnih delavcev delovnih organizacij in še poseben aktiv prosvetnih delavcev.

SOCIALNO RAZLIKOVANJE: Oblikovali naj bi posebne delovne skupine, ki bi pazile na takšne pojave, saj imajo le-ti močan političen vpliv na ljudi. Tudi v naši občini ne manjka takšnih primerov, zlasti v delovnih organizacijah.

MATERIALNE RAZLIKE: Pri tem ne gre za zagotovitev najnižjih oseb-

Tu ste, naši ste!

Nadaljevanje s 1. strani
čini družin z majhnimi otroci predvsem problem otroškega varstva. Razmerna nizki osebni dohodki silijo očete in matere, da rešujejo dnevne življenjske probleme z zaposlitvijo v delovnih organizacijah. Pri vsem tem pa so prisiljeni pustiti otroke ali zaprte v stanovanjih doma ali v priložnostnem varstvu pri tujih ljudeh, mnogo pa je tudi primerov, ko so otroci takorekoč prepuščeni cesti in njenim nevarnostim, prepuščeni sami sebi, brez prave vzgoje in organizirane varstva. Zakaj?

Odgovor je jasen in nedvoumen: v Ljubljani primanjkuje vzgojno varstvene ustanove pa tudi šolski prostori, kjer bi lahko bili otroci zaposlenih staršev pod nadzorstvom, se učili, vzgajali in pridobivali potrebno znanje za

življenje. Zato so vse ljubljanske občine in mestni svet začeli z akcijo, da bi med občani zbirali samoprispevke, iz katerega sredstev naj bi zgradili te prepotrebne objekte. 21. novembra bo v ta namen referendum, na katerem naj bi Ljubljančani glasovali za uvedbo samoprispevka. Po dosedanjih obvestilih, po anketi, ki so jo naredili med ljudmi, in po mnogih doslej opravljenih zbiorih volivcev je moč predvideti, da se bo večina volivcev izrekla za samoprispevek. To pa je vsekakor dokaz lepe solidarnosti in humanega čuta, ki še vedno v veliki meri prevladuje med našimi ljudmi. S svojim »da« bodo Ljubljančani odgovorili na klic najmlajših z besedami: TU STE IN NASI STE, zato naj bo vsa skrb posvečena vam!

Ni odveč, če ob tem pogledamo malo tudi v naš kolektiv in v probleme, ki tarejo tudi pri nas zaposlene starše, predvsem pa matere z otroki. Pri nas je zaposlenih samo na ljubljanskem območju 455 žena in deklet, od katerih večina dela v več izmenah. Za zdaj žal še nismo mogli ugotoviti, kako je z varstvom njihovih otrok, vemo pa, da mnoge naše delavke tarejo prav ti problemi. Zato je prav gotovo umesten poziv vsem sodelavcem v ljubljanskih obratih, naj enako, kot drugi Ljubljančani, pokažejo do svojih sodelavk primerno solidarnost in glasujejo za samoprispevek. Vsakemu posamezniku se bo to pri njegovem osebnem dohodku malo poznalo, vsota, ki se bo na ta način zbrala, pa bo pomenila veliko. Predvideno je, da bi v Ljubljani v petih letih s samoprispevkom lahko zbrali 24 milijard starih dinarjev, s čimer bi lahko zgradili dovolj objektov v korist najmlajšega rodu. Povemo naj še, da je predvideno plačevanje samoprispevka od 1. januarja 1972 do 31. decembra 1976, torej v obdobju petih let.

Delavci in delavke! Prisluhnite klicu najmlajših! Če bi otroci našega mesta znali povedati, kaj doživljajo ob prvih korakih v življenje in kako si utirajo pot do svojega prostora pod soncem, potem bi odrasli, če je v nas le drobno čutečega srca, ne pomišljali niti najmanj, kako se bomo odločili.

Slava Gozdnikar

hkrati smotrna razprava. V tej razpravi so posamezniki iznesli zelo upravičene očitke na račun našega splošnega gospodarstva, ki ima močan vpliv na poslovanje gospodarskih organizacij. Istočasno je čutili v podjetjih premajhen vpliv osnovnih organizacij ZK. Povsem jasno je, zaradi česar je prišlo do nelikvidnosti našega gospodarstva. Treba je pokazati tudi tiste odgovorne dejavnike izven gospodarskih organizacij, ki so to zakrivil, ne pa napake iskati. Nadaljevanje na 12. strani

nih dohodkov, temveč za razne socialne ukrepe pri ljudeh, ki so tega potrebni, na primer matere samohranilke, težki bolniki, upokojeanci z malenkostnimi pokojninami.

SAMOPRISPEVEK: To je politična naloga vsakega člana ZK, ki naj v akciji pomaga SZDL in akcijskim odborom. Obstaja namreč nevarnost, da bi kdo nasprotoval tej akciji. Mobilizirati je treba vse ljudi, da bo referendum uspel, sploh v naši občini, kjer je čutili več solidarnosti kot drugod.

STABILIZACIJSKI PROGRAMI: Občinska skupščina je do 21. septembra prejela le tri stabilizacijske programe delovnih organizacij, in sicer iz podjetij Arbo, Teol in Kolinska, od drugih organizacij pa ne. Osnovne organizacije ZK so dolžne v podjetjih kontrolirati, ali je bil stabilizacijski program sploh sestavljen in kako se izvaja.

VPRASANJE BORCEV IN ZK: Treba bo preučiti, kaj je člani ZB odtegnili od nadaljnega sodelovanja in članstva v ZK ter natančno preveriti vzroke njihovega izstopanja. Gre za to, da bi jih pridobili nazaj.

OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK: Le-te naj do konca leta sestavijo svoje akcijske programe. Pregledajo naj, kako so aktivni ali ne člani ZK, kako plačujejo članarino, zakaj nekateri niso disciplinirani. V delovnih organizacijah je treba ugotoviti, ali člani ZK sploh kaj delajo tudi izven podjetja, na terenu ali v drugih organizacijah. Ponovno naj se uveljavljajo samokritika, ki bo vsekakor prispevala k večji objektivnosti posameznih članov. Celotna organizacija pa naj zaščiti takšne svoje člane, ki se bore za pravičnost in poštenost, pa jih zaradi tega v delovnih organizacijah ali drugod skušajo zapostavljati ali na kakršenkoli način kaznovati. Seveda to ne pavašalno, temveč ob točno ugotovljenih in upravičenih primerih.

V okviru krajevnih skupnosti naj bi ustanovili tudi svete ZK, kjer naj bi reševali probleme terena skupaj s člani ZK, ki žive na terenu, pa so sicer vključeni v OO ZK v svojih podjetjih izven terena.

RAZPRAVA O SKLEPIH IN PROBLEMIH

Za uvodno razlago sekretarja tov. Rejca se je razvila zelo živahna in

Veliko priznanje ŽITU

PREDSEDNIK REPUBLIKE TITO ODLIKOVAL 52 DELAVCEV »ŽITA« — ODLIKOVANJA JE PODELIL PREDSEDNIK OBČINE LJUBLJANA MOSTE POLJE POLDE MAČEK — NA SLOVESNOSTI JE SODELOVAL SLOVENSKI OKTET

Ob letošnji 30-letnici vstaje jugoslovanskih narodov je med mnogimi kolektivi doletela čast tudi kolektiv Živilskega kombinata »ŽITO«, da je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval odlikoval kar 52 delavcev delovnih enot podjetja. S tem je bilo izraženo priznanje za izredne uspehe kombinata v zadnjem desetletju na področju živilsko predelovalne industrije, h katerim so nedvomno prispevali s trdim in upornim delom tudi odlikovanci.

Ta misel je bila izražena tudi na slovesnosti podelitve odlikovanj, ki je bila v četrtek, 29. julija v dvorani občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje.

Slovesnost, ki sta se je, poleg članov delavskega sveta in družbeno političnih delavcev kombinata, udeležila tudi predsednik Gospodarske zbornice SRS Leopold Krese in sekretar občinskega komiteja ZKS Franci Rejc, je začel **namestnik predsednika DS kombinata z naslednjimi besedami:**

»Tovarišice in tovariši!

Dovolite mi, da v imenu Živilskega kombinata »Žito« pozdravim predsednika občinske skupščine Polde Mačka, sekretarja občinskega komiteja ZKS Franca Rejca, predsednika gospodarske zbornice SRS Leopolda Kreseta, vse odlikovance, kot tudi vse ostale prisotne na današnji svečanosti.

Ob proslavi 30-letnice vstaje in 10-letnici graditve Živilskega kombinata »Žito« imam prijetno dolžnost prositi vas, tovariši, predsednik občinske skupščine Moste Polje, da podelite delavcem kombinata odlikovanja, ki so jih prejeli od predsednika republike tovariša Tita za svoje neutrudno delo pri graditvi kombinata in socialističnih samoupravnih odnosov.«

Za njim je spregovoril predsednik občine **Polde Maček**, ki je med drugim dejal tole: »Vsa naša zgodovina in socialistična graditev je povezana z ljudmi, z njihovim delom in ustvarjanjem. Tudi mnogi med vami so ju stvarjali skupaj z drugimi delovnimi ljudmi nove Jugoslavije.

Tudi vi predstavljate tisti del naših delovnih ljudi, ki zaslužijo vse priznanje in pozornost. Zato vam izročam odlikovanja in vam čestitam ter želim mnogo uspeha v vašem nadaljnjem delu.«

Po tem nagovoru je predsednik občine razdelil odlikovanja, za tem pa je zbrane nagovoril še predsednik GZ **Leopold Krese:**

»Čutim se počaščenega, da v imenu Gospodarske zbornice SRS in v svojem imenu lahko čestitam ob takšnem slavlju Žita. Vaš kombinat je v svojem delu in razvoju dosegel tolikšne in tako zavidljive uspehe, kot malokatero podjetje živilske stroke. To pa je zelo pomembno, ker pri poslovanju vašega podjetja ni špekulacij, razen tega pa je zelo elementarno povezano z vsakdanjim življenjem. Ni slučaj, da je to dosegel kolektiv, ki ima zaposlenih veliko borcev NOB, ki so nosili največjo težo dela pri ustvarjanju tako močnega kombinata. To pa je zagotovilo za uspe-

he podjetja tudi v prihodnje.«

V imenu odlikovancev se je zahvalil glavni direktor **Franc Puterle**, ki je na

kombinat ŽITO načrtno gradil industrijo, ki je brez dvoma lahko v ponos in zgled vsej slovenski in jugoslovanski žitno predelo-

proizvode zagotavljajo nemoteno preskrbo našega odjemnega območja. Zaprli in zapustili smo vse zastarele, dotrajane mline in zgradili novo oziroma rekonstruirali staro mlinško industrijo za predelavo pšenice, koruze, rži, ovsa in ječmena. Namesto obstoječih zastarelih obratov testenin smo zgradili novo, tehnološko najmodernejšo tovarno.

Skupina odlikovancev pred odhodom v občinsko skupščino

kratko orisal 10-letno razvojno pot kombinata s temi besedami:

»Tovarišice in tovariši!

Želim se zahvaliti v imenu vseh odlikovancev za izredno čast ter še enkrat poudariti, da bomo tudi v naprej tako neomajno in vztrajno gradili našo prihodnost in krepili socialistične in samoupravne odnose. Dovolite pa mi kljub temu, da se nekoliko vrnem v preteklost, saj nam je dosedanje delo omogočilo, da bomo tudi v prihodnje dosegali še boljše uspehe.

Minilo je samo eno desetletje, v katerem je pri industrijski predelavi žitaric prišlo do kakovostne preobrazbe. Na področju, ki ga oskrbuje Žito z vsemi svojimi izdelki, so obstajali stari dotrajani mlini majhnih zmogljivosti, tehnološko zastareli ter bolj ali manj brez vsakih silosnih naprav. Na predelu Gorenjske, Ljubljane, Notranjske in Dolenjske vse do Bele krajine ni bilo na razpolago skladišč za shranjevanje izdelkov, tako da je bila preskrba izredno negotova. Na tem področju je bilo veliko število malih pekarn, skoraj brez nujne opreme, razen popolnoma zastarelih in izgorelih peči, tako da je veliko število prebivalstva moralo peči kruh doma. Samo Ljubljana je imela pred 10 leti 59 pekarn v socialističnem sektorju in večje število zasebnih. Prav tako je bila popolnoma zastarela še obrtniška testeninska proizvodnja.

Po 10 letih načrtnega in organiziranega dela je

valni industriji. Danes razpolagamo z modernimi silosi, kjer vskladiščujemo žitarice za dobo 8 mesecev. Nova skladišča za končne

Na teritoriju, ki ga oskrbujemo, smo postavili ali obnovili precej pekarn od Kočevja, Novega mesta, Konec na 4. strani

Govor predsednika občine

Tovarišice in tovariši!

Imam prijetno dolžnost, da vam v imenu predsednika republike tov. Tita izročim odlikovanja. Ni slučaj, da prav vam, delavcem kombinata Žito v jubilejnem letu — ob 30. obletnici OF in vstaje slovenskega naroda — pripada ta čast, da ste odlikovani z visokimi odlikovanji za pretekle in sedanje zasluge. Težko mi je v kratkih besedah in vsakemu posebej govoriti in podati utemeljitev predloga, na osnovi katerega sprejemate odlikovanja. Zato dovolite, da izrečem nekaj splošnih besed vsem skupaj, vsem vam, ki sprejemate to visoko priznanje.

Vsa naša zgodovina in naša socialistična graditev je povezana z ljudmi, z njihovim delom in ustvarjanjem. In mnogi med vami so ustvarjali skupaj z drugimi delovnimi ljudmi novo Jugoslavijo in sodelovali v bojih delavskega razreda že pred vojno ter mnogi v času naše najtežje etape boja, v narodnoosvobodilni borbi. Bili ste del tistih, ki so izbojevali zmago in postavili temelje za naš povojni socialistični razvoj. Vsakdo od vas je dal del svojega življenja in mnogi so bili prav v tem obdobju pripravljeni dati vse — tudi svoje življenje. Tudi v našem povojnem razvoju in boju za gradnjo porušene domovine, v boju za gradnjo socializma niso bila pota postlana z rožicami. Vsak naš korak v tej gradnji je bil povezan z naporom, odpovedovanjem, žrtvami vseh naših delovnih ljudi in tudi vas, ki ste danes tukaj. Graditev vašega kombinata, ki ima danes velik pomen za Ljubljano in širše območje, je povezana z vami, z vašimi delovnimi napori. Na tem področju ste dosegli rezultate in delovne uspehe, ki so danes za zgled in dovolite, da vam izrečem za vse vaše delo ponovno priznanje in zaželim nove uspehe. Priznanje predsednika republike naj vam bo spodbuda tudi za delo na področju razvijanja in krepitve samoupravnega sistema, ki ima za celotni naš socialistični razvoj mnogokratni pomen. To, so temelji, ki jih ustvarjamo za nadaljnji razvoj naše socialistične družbe ter socialističnih družbenih odnosov, katerih nosilec je in mora biti delavski razred. Tudi vaše delo v družbenopolitičnih organizacijah in društvih, v katerih delate, dobiva s tem odlikovanjem priznanje in pohvalo. Vaše delo na vseh področjih in rezultati so povezani z vašimi imeni in v tem mozaiku povojnih dosežkov predstavljate tisti del naših delovnih ljudi, ki zaslužijo vse priznanje in pozornost. Zaradi tega vam v imenu predsednika republike izročam odlikovanja ter vam v svojem imenu ter v imenu občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij čestitam in želim mnogo uspeha v vašem nadaljnjem delu!

Slovenski oktet je zapel odlikovancem Žita

Veliko priznanje ŽITU

Nadaljevanje s 3. strani
Krškega, Trbovelj, Ljubljane do Kranja, Tržiča in Lesc ter s tem dali možnost, da vsaka kmetija na tem področju lahko pride vsak dan do svežega kruha. Dokončali smo gradnjo tovarne mehkih kolačev, ki je prva tovarna te vrste v Jugoslaviji. Prav tako prehajamo v rekonstrukcijo in gradnjo obratov za proizvodnjo konditorskih, čokoladnih in podobnih proizvodov. Dogradili smo novo tovarno žvečilnega gumija v Krškem. Istočasno pa že uvajamo novo opremo v tovarno bonbonov Šumi ter v tovarno čokolade Gorenjka.

Jasno pa je, da je ob taki pospešeni gradnji moral kombinat vložiti ogromno truda, da smo močno spremenili kadrovske sestave, sicer ne bi bili sposobni obvladati vseh teh naporov, ki so se porajali pred našo kadrovske službo. Moram priznati, da smo iz bivših mlinarjev, ki so na pol hlapčevali zasebnikom, napravili visoko-kvalificirane industrijske delavce. To štejemo kot enega velikih uspehov našega kolektiva. Brez dvoma smo uspeli v tako kratkem času, poleg velikih tehnoloških sprememb, istočasno razvijati tudi samoupravni sistem, saj je bil v vseh naših samoupravnih organih v teh nekaj letih zastopan skoraj vsak delavec kombinata.

Danes sodeluje v vseh samoupravnih organih kombinata čez 600 delavcev. Poleg izboljšanja proizvodnje pa skrbi kombinat za izboljšanje standarda naših delavcev, saj smo v teh letih ogromno prispevali k stanovanjski gradnji, pa tudi posvetili veliko pozornosti rekreacijskim centrom in domovom, ki jih imamo na morju in na Gorenjskem. Poleg tega smo vložili znatna sredstva za rekreacijo naših članov prek rekreacijskih in športnih društev.

Jasno je, da pa naše naloge s tem še niso končane. Prehajamo v novo razdobje in pripravljamo dolgoročni načrt za nadaljnji razvoj proizvodnje, predvsem na področju konditorstva, kjer nas čaka še veliko dela.

Tov. predsednik! Ta odlikovanja so znak priznanja za skupno delo in napore ne samo odlikovancev, temveč so ta odlikovanja priznanje delavcem vsega kombinata. Zagotavljam pa, da bomo z isto voljo, kot dosedaj, opravljali naloge in delali tako tudi v prihodnje ter da bo vse naše delo usmerjeno v razcvet naše socialistične družbe in naših delavcev. Še enkrat hvala!»

SLOVENSKI OKTET JE VŽGAL

Medtem ko so udeleženci, ki so povsem napolnili dvorano občinske skupšči-

ne, zavzeto sledili poteku celotne slovesnosti, je k temu svečanemu dogodku dodal svoj delež tudi Slovenski oktet ter ga z nekaj pesmimi poživil in opestril.

Člani okteta so namreč zapeli dve partizanski M. Kozine HEJA HO in K. Paorja OB TABORNEM OG-NJU, priložnostni M. Maška MLATICI in Z. Švikaršiča OJ, TE MLINAR, znano Kernjakovo MOJCEJ,

slovensko narodno NMAU ČEZ IZARO ter ob koncu rusko narodno pesem v priredbi Sergeja Žarova KALINKA, ki je zaradi odličnega podajanja in melodioznosti sprožila pravi val navdušenja.

Nastop Slovenskega okteta so ljudje pozdravili z velikim zadovoljstvom in navdušenjem ter se s slovesnosti razšli prežeti z najlepšimi vtisi.

Prav vsi presenečeni

Ob skupnem svečanem kosilu, ki ga je kombinat pripravil za vse odlikovance, smo izkoristili priložnost ter z nekaterimi od njih imeli krajše pomenke o vtisih ob tem zares prazničnem dnevu. Takole so nam pripovedovali:

MINKA POGAČAR

— Se vam zdi to odlikovanje posebno priznanje?

»Vsekakor. Posebej zato, ker mi je bilo s tem izraženo priznanje za moje delo v preteklosti.«

— Ste pričakovali, da boste odlikovani?

»Sploh ne in sem bila zelo presenečena. V življenju je pač tako, da človek ne more na vsakem koraku pričakovati kakršnokoli priznanje za takšen ali drugačen trud.«

— Kaj bi povedali kot napotek mladim?

»Naj le bolj poprimejo za delo in ne čakajo samo na plačilo. Življenje je veskozi napor in boj. Tega naj se tudi mladi temeljito zavedajo in naj tudi v delu iščejo del razvedrila.«

STANE DEBELJAK

— Kaj se vam zdi ob današnjem dnevu?

»Čutim se izredno počaščena, da sem bil tudi jaz uvrščen med odlikovance. Kot dolgoletni delavec v tem podjetju sem vselej naletel na razumevanje vodilnih delavcev in mi ni žal, da sem v njem vztrajal vse dosedaj.«

— Kaj svetujete mladim, ki prihajajo za vami?

»Svetujem jim, naj bi s pridom uporabili to, kar so delavci kombinata z naporom in s trudom zgradili, v prid prihodnosti kombinata in vseh zaposlenih.«

IVA ZAJC

— Vaše misli ob današnjem dnevu?

»Zelo sem vesela in presenečena zaradi pozornosti kolektiva, da se je kljub moji, žal prezgodnji upokojitvi, spomnil name.«

— Kaj občutite ob prejetem odlikovanju?

»Zdi se mi, da je to zares zaslužen priznanje ne samo meni, ampak tudi vsem tistim starim delavkam, ki smo vložile mnogo truda za uspeh podjetja že pred dograditvijo tovarne. Iskrena hvala!«

RUDI GANTAR

— Kaj bi povedali ob tem slovesnem dogodku?

»Bil sem zelo presenečen, da sem kot upokojenec prejel vabilo za to slovesnost. Nisem namreč pričakoval, da se bo kombinat mene in še nekaterih upokojenih delavcev spomnil na tako lep način. Zahvaljujem se za to pozornost in odlikovanje. Slovesnost pa je naredila name izreden vtis.«

LIDIJA GRAFENAUER

— Kakšni so vaši osebni občutki ob današnjem prazniku?

»Slavje je bilo kratko, vsebinsko pa zelo dobro zajeto, skratka, zelo prijetna slovesnost. Vso stvar je poživljal še Slovenski oktet.«

Vsi smo bili ugodno presenečeni. Ob prejetem odlikovanju naj odkrito povem, da se je s tem vendarle odrazilo dejstvo, da zna družba ceniti delo ljudi.«

STANISLAV ŠORN

— Kakšno je vaše počutje ob današnjem dogodku?

»Prav vesel sem, da so se spomnili na to in prav zadovoljivo je vse skupaj, kar doživljam. Zadovoljen sem, ker smo se združili v ta kombinat in ker se kažejo vidni uspehi skupnega dela ter lep napredek.«

— Ste bili kaj presenečeni?

»Seveda, bil sem, ker nisem nič vedel, kaj danes sploh bo in zakaj sploh gre. Odlikovanja se namreč nisem nadejal.«

REZKA PEZDIR

— Ali ste bili kaj presenečeni ob obvestilu, da boste odlikovani?

»Da, resnično. Bila sem na dopustu, ko sem prejela vabilo. Sprva sem celo mislila, da me kličejo na delo, ko nisem vabila še natančno prebrala.«

— Kaj vam pomeni to odličje?

»To se ne da kupiti. Z besedami pač ne morem razložiti svojega notranjega razpoloženja. Res, srečna sem, ker nisem kaj takšnega pričakovala.«

— Vam bo to spodbuda pri delu v prihodnje?

»Imam veliko zadoščenje in priznam, da bom imela v prihodnje res tudi večjo voljo do dela.«

ANTON GRUDEN

— Kakšen je vaš občutek danes?

»Zelo sem vesel, ker nam je podjetje izkazalo priznanje za naše dolgoletno delo in trud.«

— Ste kaj takšnega pričakovali?

»Odlikovanja resnično nisem pričakoval. Sploh zaradi tega, ker smo delavci že ob 10-letnici kombinata prejeli nagrade.«

— Se vam zdi to spodbudno?

»Ta odlikovanja so spodbuda ne samo za nas, ki smo jih prejeli, ampak tudi za ostale delavce.«

DARINKA HLEDE

— Kaj smatrate vi, je to za vas poseben dogodek?

»Zame je to zelo veliko priznanje s strani podjetja za moj trud. Skušala sem si veliko prizadevati za uspeh podjetja in bom poizkušala to tudi naprej. Še posebej cenim to priznanje, ker je bilo podeljeno ob 30-letnici vstaje, saj sem sodelovala v NOB že od leta 1942. Zato je zame še bolj svečano.«

FRANC MOHAR

— Ste že kdaj dobili kakšno priznanje?

»Ob desetletnici podjetja sem bil nagrajen z uro.«

— Kaj se vam zdi ob tem odlikovanju?

»Zdi se mi, da sem dobil zaslužen priznanje za dolgoletno delo s strani podjetja. Sem zadovoljen in bom še delal v prid našega kolektiva.«

MILKA MARGON

— Je današnje odlikovanje za vas prvo priznanje?

»Da. Prvo zaposlitev sem dobila pri Žitu in sedaj tudi prvo priznanje.«

— Kaj vam to osebno pomeni?

»Bila sem zelo presenečena, ker nisem niti pomislila, da bom odlikovanje sploh dobila. Saj pač vsi delamo in se trudimo za uspeh podjetja. Za naprej mi bo to vsekakor spodbuda.«

AVGUST MARUŠIČ

— Vam kot borcu to najbrž ni prvo odlikovanje?

»Res, dobil sem že red hrabrosti in red zaslug za narod v času NOB. To pa mi je prvo delovno priznanje in odlikovanje. Nanj sem ponosen, ker mi je bilo s tem izkazano zaupanje za ves dosednji trud. Konec koncev pa sem že preživel skoraj pol svojega življenja v kombinatu.«

MILENA KIRN

— Kaj mi lahko poveste ob prejetem odlikovanju?

»Zame je to pri našem podjetju že drugo odlikovanje. Tega sem posebno vesela, ker vidim, da naše delo ni pozabljeno, da je priznanje nam delavcem in bormcem, ki smo doslej doprinali svoj delež k razvoju podjetja. Kolikor bo dopuščalo zdravje, se bom še naprej trudila.«

FRANCE ZMRZLIKAR

— V čem vidite pomen prejetega odlikovanja?

»Čutim se zelo počaščena, da je podjetje dalo priznanje delavcem, ki so v kombinatu že dolga leta, nekateri tudi od ustanovitve do danes. To priznanje je nagrada za dosedanje delo in spodbuda ne samo odlikovancem, temveč tudi vsem ostalim, tudi mlajšim, ki so se kaseje vključili v delo in bodo prevzemali naloge starejših.«

—0—

Takšne so izpovedi nekaterih odlikovancev. Vse prežete z zadovoljstvom in občutkom zadoščenja, pa spodbudne za prihodnje rodove. In prav je tako, za marljivo delo je potrebno tudi bogato plačilo. In tega so si odlikovanci tudi zaslužili. Zato vsem še naše iskrene čestitke!

Žitovi odlikovanci

Red republike s srebrnim vencem:

Puterle Franc, glavni direktor, in Mihelič Vinko, referent v propagandno informativni službi,

red republike s bronastim vencem:

Kavčič Ivan, direktor DE Tržič,

red dela s zlatim vencem:

Gruden Ivan, upokojenec, Pugalj Gabrijel, direktor DE Domžalsko področje, Tomažin Franc, direktor DE Trgovina,

red zaslug za narod s srebrno zvezdo:

Pogačar Minka, obračunski referent, Sušteršič Albin, vodja izmene v mlinu, Vrbinč Franc, gradbenik,

red dela s srebrnim vencem:

Aljančič Stane, direktor finančno gospodarske službe, Bertonec Marija, referent za plan in obračun proizvodnje, Dobravc Jože, šef nabave, Gantar Rudi, upokojenec, Jerman Marjan, direktor tehnične proizvodne službe, Gašperšič Jože, direktor DE pekarna Kranj, Grafenauer Lidija, samostojni komercialni referent, Gruden Anton, mlinar DE Vrhnika, Hlede Darinka, prodajalka DE Trgovina, Kralj Anton, mizar DE Uprava, Lipicer Drago, višji komercialni referent v DE Pekatete, Marušič Avgust, šofer v DE Pekatete, Osjak Albin, obratovodja mlina Ljubljana, Ožbot Robert, vodja meha-

nične delavnice DE uprava, Pintar Anton, direktor DE Gorenjsko področje, Šorn Stanislav, vodja izmene mlin Domžale, Stefančič Martin, vodja izmene pekarnice Samova, Šuc Stanislav, šef ekspedita pekarnice Samova, Uršič Franc, komercialni referent skladišča Ljubljana, Vrenjak Ivan, šofer DE Domžalsko področje, Vukelič Tomo, vodja izmene pekarnice Samova, Zmrzlikar Franc, šef prodaje DE Uprava,

medalja zaslug za narod:

Alauf Lovro, kurir DE uprava, Černak Matija, šofer DE Ljubljana, Kirn Milena, prodajalka DE Trgovina, Rahne Jože, šofer DE Ljubljana,

medalja dela:

Črnko Franc, mizar servisne delavnice Ljubljana, Čuček Ignac, šofer pekarnice Samova, Debeljak Stane, skladiščnik DE Gorenjska, Drglin Francka, vodja pakirnice DE Pekatete, Galien Bojan, komercialni referent DE Domžale, Hribar Franc, vodja izmene mlina Homec, Krže Anton, šofer mlina Vrhnika, Lazar Janez, šofer mlina Vrhnika, Margon Milka, obračunski referent DE Uprava, Mohar Franc, šofer DE Ljubljana, Pavčič Miro, šofer DE Ljubljana, Pezdir Rezka, vodja izmene DE Pekatete, Škrbec Stane, šofer DE Ljubljana, Špik Filip, šofer DE pekarnice Kranj, Turšič Franc, mlinar v mlinu Bistra, Zajc Iva, upokojenka.

Odlikovanci skozi objektiv

Člani kolektiva Žita so dodobra napolnili dvorano občinske skupščine — v ospredju tov. Franc Rejc, Leopold Krese, Polde Maček in Franc Puterle

Slavljenca je pozdravil predsednik občine Polde Maček

Udeleženci slovesnosti z zavzetostjo poslušajo Slovenski oktet

Odlikovanja, pripravljena za podelitev delavcem

Odlikovancem je čestital tudi predsednik GZ Leopold Krese

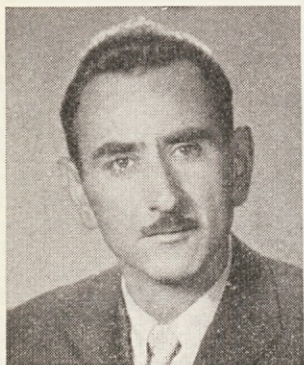

V imenu odlikovanih se je zahvalil glavni direktor Franc Puterle

Vinko Mihelič ob podeljenem visokem odlikovanju

Tito jih je odlikoval

Ivan Kavčič

Franc Tomažin

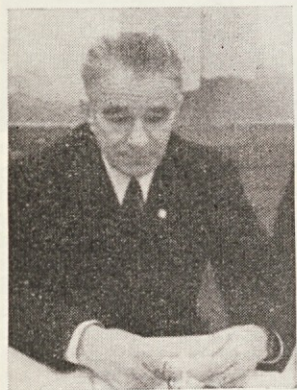
Stane Aljančič

Marjan Jerman

Darinka Hlede

Andrej Gruden

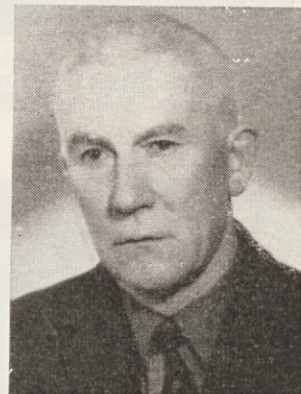
Minka Pogačar

Marija Bertoncelj

Jože Gašperšič

Anton Kralj

Mišo Lipuš

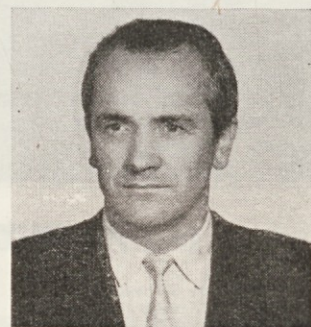
Albin Šušteršič

Jože Dobravc

Lidija Grafenauer

Drago Lipčec

Gabrijel Pugelj

Franc Vrbinc

Rudi Gantar

Anton Gruden

Avgust Marušič

Albin Osjak

Stanislav Šuc

Lovro Alauf

Stane Debeljak

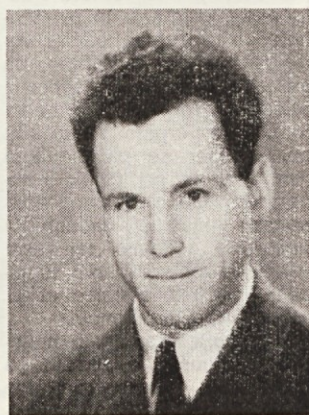
Milka Margon

Robert Ožbot

Franc Uršič

Matija Černak

Francka Drglin

Franc Mohar

Anton Pintar

Ivan Vrenjak

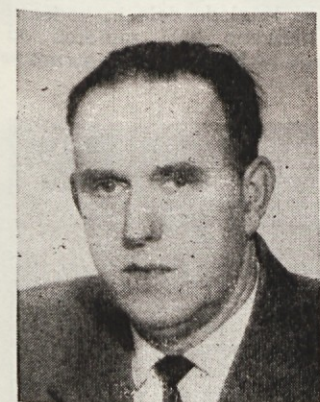
Milena Kirn

Bojan Galien

Miro Pavčič

Stanislav Šorn

Tomo Vukelič

Franc Črnko

Franc Hribar

Rezka Pezdur

Martin Štefančič

Franc Zmrzlikar

Ignac Čuček

Janez Lazar

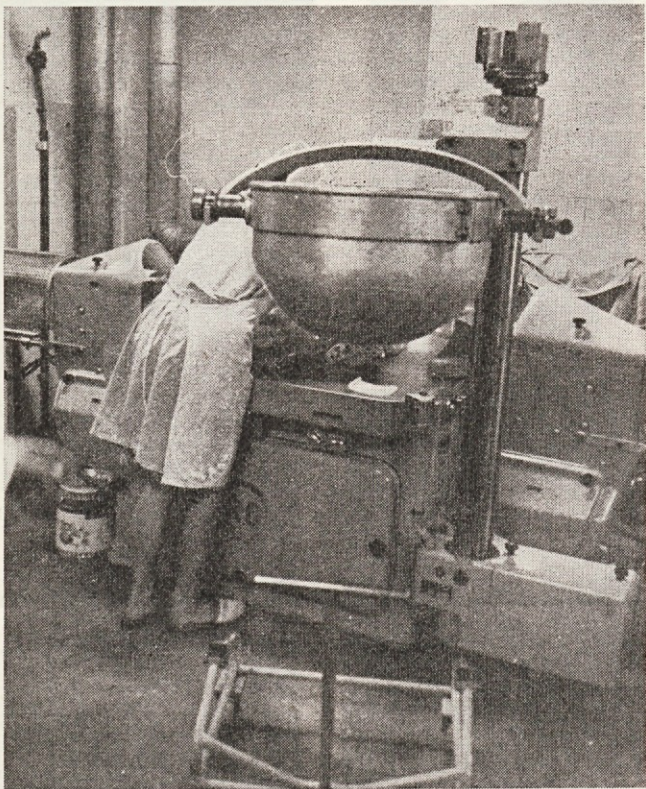

Stane Škrbec

Nov stroj za plastične bonbone

POTREBE PO VSE VEČJI PROIZVODNJI BONBONOV V DE ŠUMI SO NAREKOVALE VGRADITEV NOVE LINIJE ZA PLASTIČNE BONBONE — NOVI (ZA ZDAJ) POLAVTOMATIČNI STROJI SO IZ ZAHODNE NEMČIJE — NJIHOVA PROIZVODNJA JE ŠE ENKRAT VEČJA OD PREJŠNJIH STROJEV

Že od konca julija obratujejo v tovarni Šumi novi stroji za izdelavo plastičnih bonbonov in med delavkami te enote je zaradi tega čutili kar nekako boljše razpoloženje. Proizvodnja se je namreč povečala in temu primerno se giblje tudi osebni dohodek zaposlenih. Neposredno v delovni enoti smo se zanimali za vse podrobnosti glede te nove pridobitve in zbrali kar zanimivo gradivo, ki ga bralcem rade volje tudi posredujemo.

Delo pri gnetilni mizi — spredaj je gibljiv prekucnik z dvigalom in kotlom za bonbonsko maso

Glede na vse večje potrebe in povpraševanje po bonbonih Šumija na tržišču so se pojavili problemi, kako temu zadostiti. Z dosedanjimi premajhnimi in zastarelimi stroji tovarna ni več zmožna dovolj proizvajati in dodobra založiti tržišče. Zato se je DS kombinata odločil za nakup nove, najmodernejše bonbonske linije, ki je po zmogljivosti še enkrat večja od prejšnjih strojev.

Zastopniki kombinata so spričo tega navezali stike z zahodnoemško tovarno Hamac Hansella in pri njej dobavili ustrezne stroje.

V REKORDNEM ČASU

Za vgraditev novih strojev je bilo treba seveda najprej vse potrebno pripraviti. Tako so začeli demontirati prejšnje stroje 12. julija letos, takoj za tem pa je sledila montaža novo prispelih naprav. Demontažo so opravili delavci vzdrževalne skupine iz Domžal, sodelovali pa so seveda tudi ustrezni delavci Šumija. Vsi so potem tudi postavili nove stroje, pri čemer so se zares potrudili in opravili delo do 24. julija, torej v rekordno kratkem času 12 dni. Nova linija je začela za tem obratovati že 26. julija, nakar je približno teden dni

tekla poizkusna proizvodnja. Ker je preizkusna proizvodnja uspeša, so nato začeli že kar z rednim obratovanjem.

Montažna dela pri novi liniji je vodil monter iz tovarne Hamac Hansella, poizkusno proizvodnjo in uvajanje delavk v delo pri novih strojih pa je za tem vodil strokovnjak iste tovarne g. Lassak. Le-ta je delavke sproti zelo natančno seznanjal z manipulacijo pri strojih, tako da so se v zelo kratkem času privadile na novi način dela in dojele vse napotke, kot jim ji je dal omenjeni strokovnjak.

BOLJŠA AVTOMATIZACIJA

Nova linija se glede na tehnološki postopek bistveno ne razlikuje od prejšnje iz italijanske tovarne Melzi, vendar je bolj avtomatizirana kot italijanska. Za zdaj sicer še ne morejo uvesti nepretrganega avtomatičnega postopka proizvodnje, ker so pač obratni prostori v sedanji tovarni odločno premajhni. Vsekakor pa bodo uvedli avtomatično proizvodnjo v novi tovarni, kjer bodo prostori mnogo razsežnejši.

Tedaj bodo osnovne sestavne dele stroja nekoliko dopolnili z nekaterimi dodatnimi aparati, zlasti s prepotrebni-

mi zavijalnimi stroji. S tem pa se bo še povečala proizvodnja, ki bo imela potem nepretrgan potek in bo omogočila več oddaje blaga na tržišče.

TEHNOLOŠKI POSTOPKI

Prav je, da nekoliko opišemo tudi tehnološki postopek pri tej novi liniji. Osnovni surovini, sladkor in sirup, se v prvi stopnji v salvomatu v določenem razmerju in pri tehnološko potrebni količini vode raztapljata in kuhata, da se dobi enovita sladkorna raztopina. To potem s pomočjo črpake črpajo v vakuum aparat, kjer se pod velikim pritiskom in pri visoki temperaturi izkuha osnovna bonbonska masa. V nadaljnjem postopku dodajajo tej masi ustrezne arome, barve in kisline, kar pač zahteva posamezna vrsta bonbonov.

Naslednja stopnja je hlajenje bonbonske mase in pa dokončno homogeniziranje (poenotenje) vse teh dodatkov, da se po celotni masi pravilno in enakomerno porazdele. Masa se ohladi do takšne temperature, ki je potrebna za pravilno nadaljnjo obdelavo bonbonske mase. Le-ta gre nato iz gnetilnih miz, prek valjčnega aparata, stroja z reducirnimi kolesi in stroja za dokončno oblikovanje v hladilni kanal, kjer se bonboni dokončno ohladijo in so pripravljeni za embaliranje ter odpravo v skladišče.

Na tem stroju sedaj izdelujejo vse vrste trdih in polnjenih bonbonov, kot so na primer švicarski mentol, limonini bonboni, herba, vesna in visoki C, pa seveda še druge. Največ pa gre v prodajo visokega C, fourre lešnikov, sadnih bonbonov Slovenija in herbe.

BLIZU POTREB TRGA

S proizvodnjo na novi liniji so se v Šumiju že precej približali potrebam tržišča. Domači strokovnjaki in delavke so se namreč po odhodu nemškega instruktora Lessaka popolnoma sami spoprijeli z začetnimi problemi in jih tudi uspešno prebrodili. Sedaj že dosegajo proizvodnjo, ki jo omogočajo glede na svoje zmogljivosti novi stroji. Celo več, proizvodnjo že kar redno presegajo čez zmogljivosti, ki so vpisane v perspektivah.

Proizvodnja je torej zadovoljiva, vendar zmogljivosti te linije ni mogoče polno izkoristiti, ker se pojavlja ozko grlo pri zavijanju izdelanih bonbonov. Zato bi bilo treba te strojne naprave čimprej dopolniti vsaj z dvema zavijalnima strojema. S tem bi lahko še bolj povečali proizvodnjo.

Na kraju naj omenimo še, da so bile zaradi nove linije potrebne še dodatne tehniške izboljšave pri delu, česar so se lotili domači strokovnjaki v Šumiju sami, da bi tako olajšali delo.

VELIK OPTIMIZEM

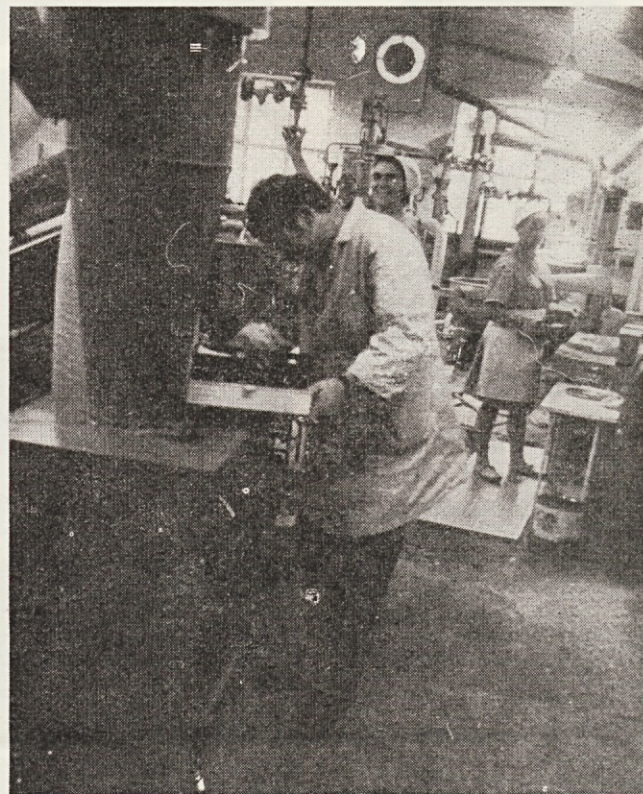
Člani kolektiva te delovne enote gledajo z velikim opti-

mizmom na delo v prihodnosti. Jasno predvsem zaradi novih strojev, ki so delavkam v precejšnjo razbremenitev pri delu. Sedaj imajo delavke pri teh strojih tudi proste sobote, delavkam v zavijalnici pa se obetajo proste sobote tedaj, kadar bodo dobili v obrat nove zavijalne stroje.

Še vedno pa ostaja zelo težak problem zaradi premajhnih prostorov, kjer se delavke pri delu le s težavo gibljejo. Zato si želijo čimprej, da bi zgradili nove obratne prostore, ki bodo razsežnejši in higiensko bolj opremljeni, da bi jim nudili normalne delovne pogoje.

Idejni program in načrt sta narejena, toda kako dolga bo pot do glavnega projekta, do gradnje in končno — do vseh litve v novo tovarno bonbonov? O tem pa morda kdaj prihodnjič.

Tone Bančič

Obratni električar Pero Dujmović ima v Šumiju vedno polne roke dela, ki ga pa opravlja zelo pozorno in prizadevno

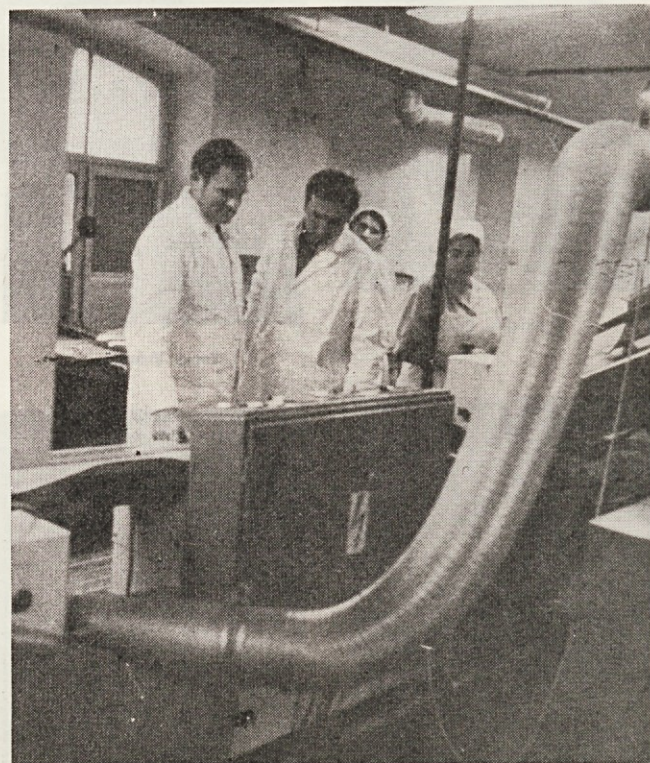
Presenečen nad delavkami

Izkoristili smo priložnost in sodelavka našega lista je imela z g. Lassakom krajši razgovor.

Povedal je, da je bil izredno presenečen, ko je

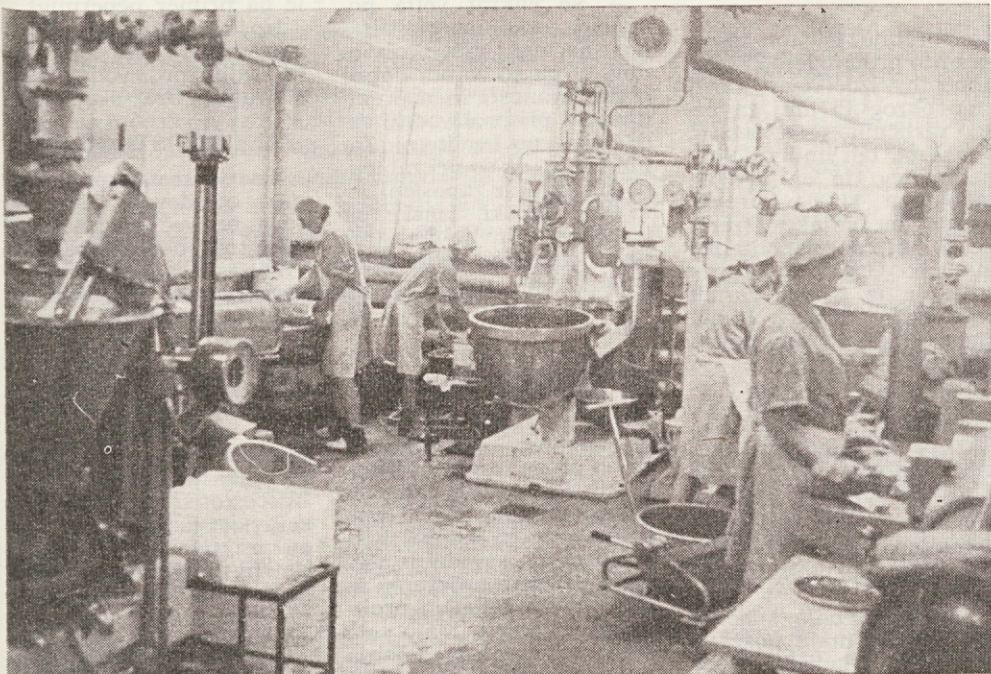
ugotovil, kako so delavke Šumija neverjetno hitro dojele delo pri novem stroju, ki je glede dela in vodenja bistveno bolj zapleten od

Konec na 10. strani

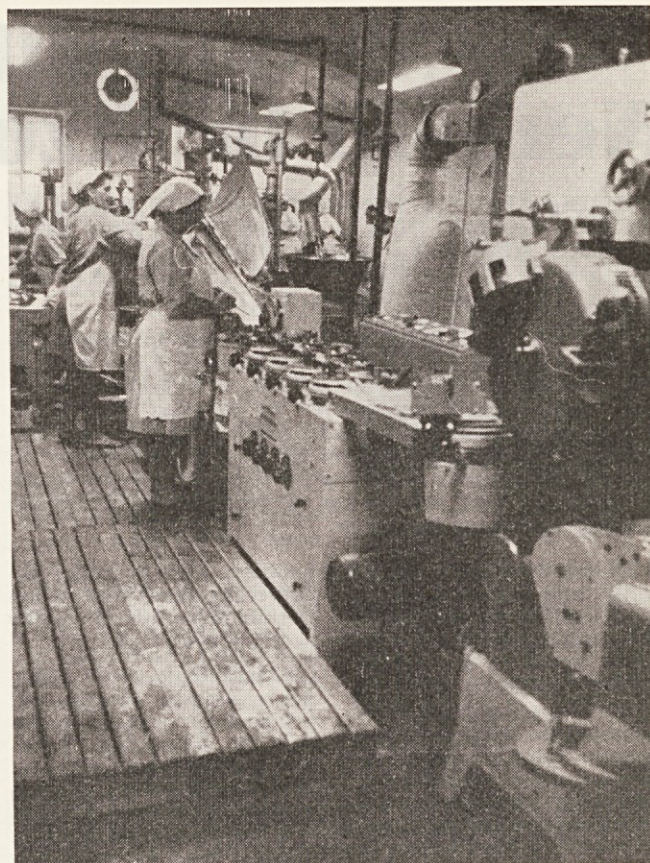

Strokovnjak iz tovarne Hamac Hansella, g. Lassak, ob pogovoru s tehničnim vodjem DE Šumi, inž. Miheličem, pri novi liniji

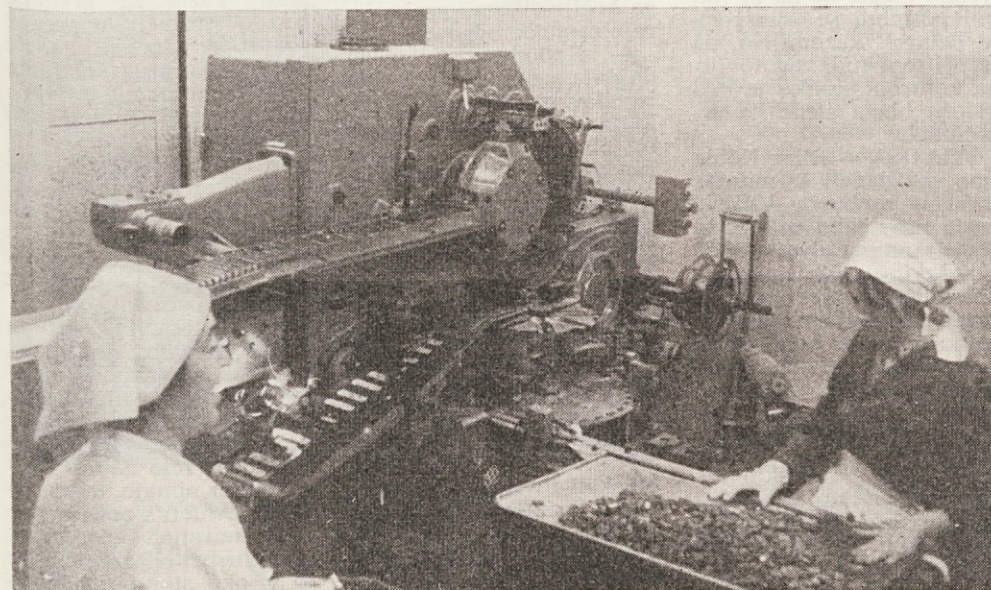
Nova linija v ŠUMIJU

To sta avtomatični stroj za kuhanje sladkorja in vakuumski aparat

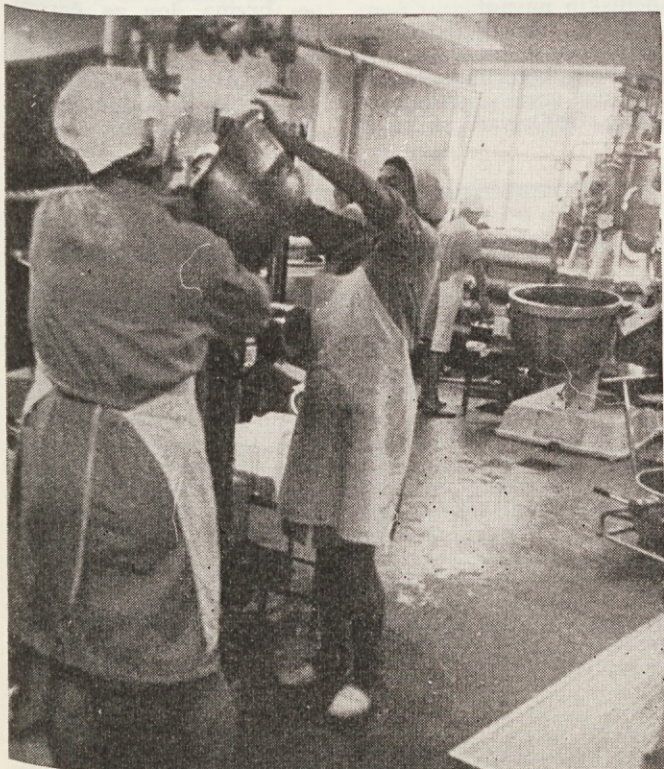
Avtomatični stroj z reducirnimi kolesi; v ozadju valjni aparat, na desni oblikovalni stroj za bonbone

Zavijalni stroj GD 5000, ki je bil precej časa neizkoriščen, vse dokler se v Šumiju niso, kot nov proizvod, pojavili Herba bonboni

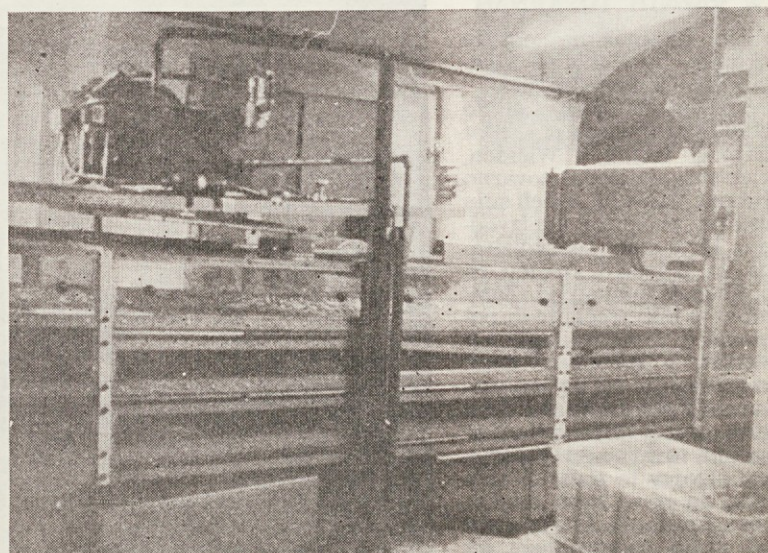

Gnetilna miza, izdelek italijanske tovarne Ruffinati

Aparat za polnjenje, v katerega delavki ročno vlivata pripravljeno polnilo

Foto:
SLAVA GOZDNIKAR
Tekst:
TONE BANČIČ

Posebna naprava, ki služi za hlajenje že izdelanih bonbonov

Na ogledih v Nemčiji in Nizozemski

SKUPINA ŽITOVIIH STROKOVNJAKOV JE OBISKALA ANNGO V KÖLNU, NEKAJ NEMŠKIH IN ENO NIZOZEMSKO TOVARNO — OZKA SPECIALIZACIJA PROIZVODNJE — »ZAPRTI« NEMCI IN GOSTOLJUBNI NIZOZEMCI — ZANIMIVI IZDELKI

Trije inženirji kombinata, Kuret, Rak in Mihelič, so v drugi polovici septembra odpotovali v Köln, kjer je bilo največje srečanje proizvajalcev v živilski industriji kot tudi proizvajalcev strojev za to zvrst dejavnosti. Prvotno so nameravali obiskati samo Anngo, kot se imenuje to srečanje, kasneje pa so program obiska — na pobudo zastopnikov tovarn za proizvodnjo bonbonov, čokolade, desertov in peciva.

Ta ogled je bil za vse tri toliko bolj koristen, ker so si na eni strani precej izpopolnili svoje znanje, na drugi strani pa bo to koristilo kombinatu pri pomembnih odločitvah glede nadaljnjega razvoja konditorstva kot tudi glede modernizacije in nakupa novih strojev za konditorsko in čokoladno proizvodnjo.

O tem popotovanju je povedal veliko zanimivega tov. Branko Mihelič, ki je zatrdil, da so si nabrali veliko vtisov in koristnih napotkov za delo v prihodnje.

RAZSTAVA ANNGA

V Kölnu je bilo moč videti na Anngi velike površine, na katerih so bili najrazličnejši stroji, vse kar je najaktualnejšega in najnovejšega v proizvodnji strojev za živilsko industrijo. Poleg tega se je zbralo tam mnogo strokovnjakov od vseh povsod, ki so na posvetovanjih izmenjali in posredovali svoje izkušnje ter uspehe, ki so jih dosegli.

»Glede na to, da je bil namen našega potovanja tudi ogled strojev, ki bi prišli v poštev v določeni perspektivi za nakup,« je dejal tov. Mihelič, »nam je bilo kar prav, ker so nam proizvajalci sodobnih strojev te zvrsti omogočili ogled nekaterih tovarn v Zahodni Nemčiji in na Nizozemskem. Tako smo lahko videli stroje, ki bi jih naš kombinat morebiti kupil, da bi predlagali podjetju, kateri stroji bi se pri nas najuspešneje obnesli in bi zadovoljili našo zamisel proizvodnje.«

V RAZNIH TOVARNAH

No, pa opišimo pot te skupine po Zahodni Nemčiji in Nizozemski:

HAMAC HANSELLA. Po obisku Anngi nas je pot najprej vodila v Wiersen, kjer smo si ogledali tovarno Hamac Hansella. Videli smo celotni program proizvodnje, ki je ozko specializirana za izdelavo strojev za bonbonsko industrijo. Zanimivo je bilo srečanje in pomenek s konstruktorji teh strojev o njihovem delu, vzdrževanju in izpopolnjevanju. V zelo kratkem času smo precej pridobili. Ker pa ima tovarna Sumi že nekaj strojev te tovarne, menim, da bi se nam bogato obrestovalo, če bi katerega od naših vzdrževalcev ali mehanikov poslali za nekaj dni na izpopolnjevanje v to

tovarno, kjer bi lahko neposredno dobili mnogo koristnih nasvetov za dobro vzdrževanje strojev.

SPRENGEL — V Hannoveru smo si ogledali del proizvodnje tovarne čokolade in čokoladnih izdelkov Sprengel. Opaziti je bilo sistematično urejen strojni park, ki je bil kupljen le pri eni ali dveh tovarnah. Prav to jim omogoča, da so lahko uredili avtomatično proizvodnjo in predelavo čokolade in njenih izdelkov. Celotno proizvodnjo imajo programirano s pomočjo posebnih elektronskih aparatov. V njih dajejo s perforiranimi karticami točne napotke za recepturo določenih vrst čokolade. Na karticah so označene vse vrste surovin za vsako čokolado posebej. Tako dajejo aparature avtomatične naloge silosom, kjer so premazne surovine. Odpirajo se le tisti silosi, ki dodajajo potrebno surovino za posamezno čokolado. Celotni postopek nadzira le en človek v komandni sobi, drugi tehnično usposobljen delavec pa nato nadzira celotno delovanje strojev za odstranitev morebitnih nepredvidenih nepravilnosti. Pravilnost doziranja surovin pa nadzira spet poseben kontrolni računalnik, ki stalno zapisuje odstopanja od pravilne recepture. Teh odstopanj pa je praktično zelo malo.

BALLSEN — V tem mestu je bil zanimiv tudi ogled tovarne keksov in napolitank Ballsen. Tu dnev-

no porabijo 150 ton moke in z njo proizvedejo 250 ton končnih izdelkov. Videli smo okrog 15 linij za peko različnih vrst peciva. Vsaka od teh linij izdeluje neprestano le en artikel, tako ena sladke preste, druga medenjake, tretja kekse, četrta napolitanke in slično. Organizacija proizvodnje je seveda zaradi tega lažja. Čeprav imajo stare stroje, so zelo dobro vzdrževani, k njim pa so uspeli priključiti precej avtomatike; imajo tudi precej kontrolnih strojev, ki sproti nadzorujejo pravilen potek proizvodnje — temperaturo peči, čas peke in podobno. S tem pa je zagotovljena pravilnost tehnološkega postopka in dela.

Za skladiščenje končnih proizvodov imajo posebna predalčna skladišča, iz katerih lahko šoferji vsak čas — podnevi ali ponoči — naložijo v nekaj minutah potrebno blago, ne da bi jim bili potrebni še transportni delavci. Razumljivo, da je pri tem tudi zagotovljena kontrola, koliko je kdo naložil blaga glede na naročilnice.

VILLOSA — Blizu Kölna smo si ogledali še manjšo tovarno bonbonov Villosa, ki je prav tako ozko specializirana na dva ali tri artikla in vsaka linija izdeluje le po en artikel. Tovarna proizvaja vlite, alkoholno polnjene bonbone in neke vrste karamele s polnilom.

SPLOŠNI VTISI

Ob ogledu nemških tovarn je vredno zabeležiti nekatere značilnosti in vtise, ki smo jih pri ogledu dobili:

— Vse povsod v nemških tovarnah je zelo dobro organizirana proizvodnja, ki poteka nemoteno po celotni liniji od surovin do končnih izdelkov. Pri tem delavci ničesar dodatno ne prenašajo, kar povečuje produktivnost in učinek dela. Pogoji dela so povsod takšni, kot jih zahtevajo

tehnološki postopki in dobro počutje zaposlenih. Vse tovarne imajo nameščene zelo dobro delujoče klimatične naprave, tako v proizvodnji kot v skladiščih.

— Še enkrat velja poudariti ozko specializiranost na manj vrst proizvodov, ki pa so zaradi dobre organiziranosti in neprekinjenosti pri proizvodnji tudi primerno kvalitetni. Zanimivo je, da so pri zahtevnejših strojih zaposleni izključno moški, ženske pa le bolj pri zavijalnih strojih in pri manj zahtevnem delu. Pri nas pa večino takih del opravljajo le ženske.

— Zelo značilna je zaprtost vodilnih delavcev do zunanjih obiskovalcev. Ne dovolijo namreč podrobnega ogleda proizvodnje, sploh pa ne izdajo niti malenkosti o svojih tehnoloških postopkih. Ogled vsake tovarne je potekel bolj na hitro, pa seveda po točno določenem programu in ob vodstvu domačih proizvajalcev. Sploh imajo zelo strog režim glede dajanja pojasnil obiskovalcem. — Vsak pove le tisto, kar so di v njegovo področje dela. Če pa pride do kakšnega kočljivejšega vprašanja, raje zamolče odgovor.

— Radodarnosti glede dajanja vzorcev svojih proizvodov pri njih ni. Le tu in tam morda uspe komu od obiskovalcev stisniti v žep kakšen primerek, ki bi morda služil obiskovalcem doma za morebitno analizo. Nemška varčnost v tem smislu se kaže vseh povsod. Zelo ozek krog izbrancev imajo menda, da jim dajo svoje izdelke kot darila. Skratka, vse po določenem in skrbno izbranem načrtu.

NA NIZOZEMSKEM

Na Nizozemskem smo obiskali tovarno Wan Slooten v Leeuwardenu. Tu so domači strokovnjaki radi vse pokazali in podrobno razložili celotno proizvodnjo. Lepo so nas sprejeli in nam pokazali vse stroje, ne samo tiste, ki so nas zanimali. Pravo nasprotje od nemških navad!

V tej tovarni izdelujejo proizvode lakricev — to so bonboni, katerih osnova so različne vrste sladkih korenin. Oblikovani so pa za

naše pojme kar čudno, v obliki nekakšnih črnih vežalk, ali pa debelih trakov, ne trdi, temveč mehki. Delajo pa še manjše količine stisnjenih bonbonov, kot je na primer peppermint.

No, naj še povem, da so nam dali s seboj celo zbirko svojih proizvodov, širokogrudno, brez skoposti.

ZANIMIVOSTI OB POTI

Seveda si naši popotniki niso ogledovali samo tovarn, temveč so si nabirali vtise tudi med potovanjem.

Potovali so ob največji nemški reki Ren, kjer se odvija gost rečni tovarni in turistični promet. Pokrajino obdajajo grški z vinogradi in starimi gradovi. Vinogradi, kjer je doma znani renski rizling, so zelo lepo obdelani, sploh pa je vsaka ped zemlje dobro izkoriščena. Gostanarseljenost je v Porurju, kjer se praktično mesto mesta dotika. Ogromno je tovarn in rudnikov, ozračje pa polno dima, skozi katerega tudi sonce težko prodre.

Cestno omrežje je v Zahodni Nemčiji silno razpredeno in bogato. Disciplinarnost v prometu pa izredna, zakaj kazni za kršitve cestno prometnih predpisov so izredno stroge. Za ne najhujši prekršek mora voznik avtomobila takoj na mestu odšteti tudi do 600 DM kazni!

Na Nizozemskem je posebna zanimivost javna razsvetljava v oranžni barvi zaradi megle. Vse povsod so prekopi z rečnim prometom, mnogo parkov z rožami. Po cestah pa večinoma kolesarji. Staro in mlado, bogataši in reveži, tovarnarji in delavci se vozijo s kolesi. Trdijo, da jim to daje zdravje. Malo je avtomobilov, disciplina na cestah pa zelo dobra. Hiše na oknih nimajo zaves, da je moč videti s ceste v vsako stanovanje. Sicer pa je občutiti pri Nizozemcih zelo visoko stopnjo kulture, pri čemer ljudi tudi visok standard ni vrgel iz ravnotežja.

Nasprotno pa v Nemčiji — brzina, lov za časom, »super« tehnika in podobno.

Takšni so bili torej vtisi ob obisku Zahodne Nemčije in Nizozemske.

Vhod v razstveni prostor Zita na zagrebškem velesejmu

Presenečen nad delavkami

Nadaljevanje z 8. strani italijanskega stroja.

Na vprašanje, ali je tudi v drugih deželah srečal v sorodnih tovarnah predvsem žensko delovno silo, je brez oklevanja povedal tole:

»Povsod po svetu, kjer sem hodil, pa naj je bilo v Afriki, Aziji ali Evropi, sem videl pri tem delu izključno moške, razen v nekaterih tovarnah v Zahodni Nemčiji, kjer je delo razdeljeno pol na pol med ženske in moške s tem, da moški opravljajo težja, ženske pa lažja dela. Zato odkrito priznam, da je bilo moje začudenje tem večje, ko sem pri vas, v tej tovarni, videl, da sloni celotna proizvodnja na ženski delovni sili.«

Omenil je še, da je videl v Italiji v sorodnih tovarnah mnogo večje obratne dvorane, tudi sodobnejše urejene, vendar je pri Italijanih značilno, da proizvodnja ob mnogo boljših delovnih pogojih ni nič večja, ampak količinsko povsem enaka proizvodnji v Sumiju. Poudaril je, da so v Sumiju za tolikšno proizvodnjo zares neprimerni prostori in je izrazil pohvalo delavkam za njihovo prizadevno delo, še posebej pa za primerno vzdrževanje strojev in naprav v tovarni.

Vsekakor značilno in laiskavo mnenje človeka, ki je navajen na veliko pedantnost in doslednost pri delu.

Potep po zagrebškem velesejmu

Jesenski zagrebški velesejem pomeni vsako leto eno srednjih poslovnih prireditvev na jugoslovanskih tleh. Številni obiskovalci se na njem seznaniijo z dosežki domače in svetovne industrije, zato je razumljivo, da vlada zanj pri proizvajalcih in kupcih veliko zanimanje. Proizvajalci skušajo na različne načine vzbuditi zanimanje za svoje razstavljene izdelke in s tem pridobiti nov krog kupcev, kupci pa imajo priložnost videti široko izbiro izdelkov in se ob tem odločiti za tistega, ki jim najbolj ugađa. Posledice tega so mnogi razgovori med poslovnimi partnerji, ki seveda posredujejo tudi različne kupčije.

Letošnji zagrebški jesenski velesejem sem si imel priložnost v kratkem dnevu vsaj površno ogledati. Da bi ga človek ogledal do vseh podrobnosti, bi potreboval pač veliko več časa, saj je na izredno razsežni površini toliko razstavnih paviljonov in odprtih prostorov, da se

žvižgujejo z nekimi ustnimi vložki. Staro in mlado hiti iz paviljona v paviljon, sliši jezik z vsega sveta in, če človek stopi še do bifejev, vidi, da pa je tam najživahnejše. Prodajalci ponujajo različna jedila za denar in tudi zastonj, slednja pač

vedal, je sejem namenjen ustvarjanju stikov med poslovnimi partnerji. Ta težnja pa je vodila tudi komercialno službo kombinata, ki je imela na sejmu svoje zastopnike. Enega od njih, tov. Franca Zmrzlikarja sem povprašal, kakšni pa so bili poslovni uspehi na zagrebškem velesejmu. Postregel mi je rade volje s kopico spodbudnih podatkov. Povedal je tole:

»Poslovnih obiskov smo imeli sorazmerno veliko, praktično iz vseh republik, kjer ima kombinat razvito trgovsko mrežo. Iz Slovenije so prišli zastopniki skoraj vseh podjetij, med njimi številni direktorji, iz ostalih republik pa okrog 70 % naših poslovnih partnerjev.

Letnih pogodb sicer nismo sklepali, pač pa smo imeli z vsemi obiskovalci poslovne razgovore glede splošnega položaja in glede nadaljnega poslovanja, ugotavljali pa smo ob tem tudi stanje v dosedanjem poslovanju. Ob tem je značilna ugotovitev, da je bilo letos povpraševanje po naših izdelkih mnogo večje, kot smo jih mogli nuditi.«

— Za kakšne izdelke pa so se kupci najbolj zanimali? je bilo vprašanje.

»Povpraševanje je bilo največje po žvečilnem gumiju, čokoladi in bonbonih, med katerimi sta Visoki C in Herba že praktično razprodana. Veliko zanimanje je bilo tudi za mehko pecivo iz Lesc, pri čemer so bile v središču pozornosti mini rolade. Toda tudi pri tem nismo mogli prevzemati novih naročil, oziroma razširjati prodajo na nova področja zaradi težav pri distribuciji. Med ostalimi artikli je bilo zanimanje predvsem za testenine, medtem ko smo z mlevskimi izdelki prikazali le široko izbiro naše proizvodnje, ker kombinat ni zainteresiran za prodajo teh artiklov v druge republike, pač zaradi paritete cen.«

— Torej ocenjujete letošnji poseg kombinata na velesejem kot zelo uspešen in pozitiven?

»Sejem je pač odlična priložnost, da se vsaj enkrat letno tudi osebno pogovorimo s poslovnimi partnerji, ker nam sicer za obisk pri njih zmanjkuje časa, čeprav bi bilo to iz vljudnostnih razlogov nujno potrebno. Vsekakor pa lahko zatrdim, da je bila udeležba našega podjetja na letošnjem sejmu poslovno zelo uspešna in koristna.«

— In kaj ste opazili pri konkurenčnih podjetjih?

»Kolikor smo imeli časa ogledati si razstavo sorodnih konkurenčnih tovarn, smo videli, da zlasti Kraš iz Zagreba, Pionir iz Subotice in Kandid iz Osijeka prednjačijo predvsem z desertnimi izdelki in bonbonjerami, nasprotno pa za Žitom močno zaostajajo pri izbiri in kvaliteti konbonov ter mehkega peciva. Zanimivo

pa je, da so se pojavili na sejmu z izdelki mehkega peciva sedaj že tudi Sloga iz Valpova, Mlinar iz Križevcev, Bobis iz Splita in Radnik iz Opatije. Bobis in Mlinar sta pravzaprav pokazala nekakšne kopije naših izdelkov, predvsem v embalaži. Stranke, ki so obiskovale naš paviljon in konkurenčna podjetja, pa so nam povedale, da je kvaliteta naših proizvodov mehkega peciva boljša in bolj prilagojena okusu naših kupcev.«

Tako torej, s poslovnim uspehom smo lahko zadovoljni, kar potrjuje da je bilo sodelovanje Kombinata tudi na letošnjem jesenskem zagrebškem sejmu umestno in potrebno.

že dolgo nismo imeli priložnosti predstaviti bralcem »Oskarja, ki ga podjetja dobijo za dobro izvedbo in zunanjo obliko embalaže. Tokrat je bil »Oskar« podeljen za embalažo TO — PO

Razstavljene testenine in mlevski izdelki Žita

lahko v množici njih kar izgubiš.

VELIKO VRVENJE

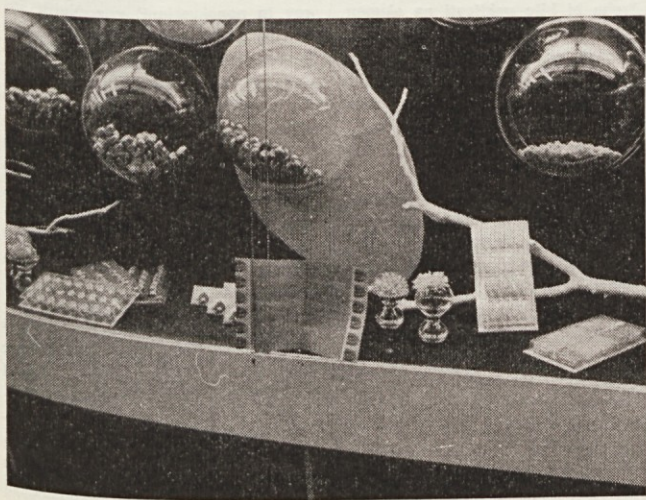
Takoj ob vhodu zajame obiskovalce velik vrvež, ki ne preneha do poznih večernih ur. »Zasebni« prodajalci na vsakem oglu ponujajo razne vrste boljših cigaret, drugi imajo polne mize raznega kiča, vmes pa človeku udarja na ušesa že skoraj neznan ropot kroglic »klik-klak«, ki jih prodajajo po večini cigani in vmes še po-

tam, kjer imajo posamezna podjetja svoje degustacije in tam seveda najlaže pridejo na svoj račun razni »žicarji«.

Zanimivi so mnogi paviljoni tujih držav, kamor se steka veliko ljudi, največ pa tja, kjer bi lahko, vsaj na videz za majhen denar — na primer v indijskem paviljonu — radi kupili kaj za svojo rabo.

SPODBUDNO PO POSLOVNI PLATI

Kot sem že v uvodu po-

Del Žitove izložbe z izdelki konditorske proizvodnje

TITO jih je odlikoval

Nadaljevanje s 7. strani

Filip Špik

ČESTITKA SLOVENSKEGA OKTETA

Člani Slovenskega okteta so tudi ob svečanem kosilu zapeli slavljencem nekaj pesmi. Za tem pa je baritonist Tone Kozlevčar čestital kolektivu za prejeta visoka odlikovanja.

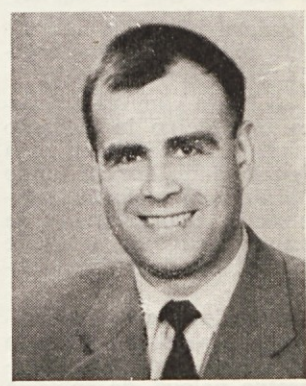
V krajšem razgovoru je povedal nato še tole: »Res-

Slovenskega okteta in je med drugim tudi soustanovitelj vsakoletnega kulturnega tedna v Šentvidu. Stični. Ob tem tednu bomo prihodnje leto organizirali nastop res domačih pevskih zborov, ki sicer pojejo v glavnem samo v do-

21. NOVEMBER
JE PRED NAMI!
GLASUJMO VSI
ZA SAMOPRISPEVEK!

mačem okolju. Poleg tabora pevskih zborov pa imamo v prihodnje v načrtu še razne druge kulturne prireditve.

Pri vsem tem nam je podpora kombinata Žito v veliko spodbudo in smo mu zaradi tega zelo hvaležni.«

Adolf Jamnik

Tudi on je prejel odlikovanje, red za vojaške zasluge z zlatimi meči, čeprav ne v okviru kombinata. Pri-znanje je dobil za delo v organizaciji rezervnih oficirjev na terenu

Iva Zajc

nično se počutim kot bi bil tudi jaz član delovnega kolektiva Žita. Povezava med kombinatom in našim oktetom je resnično zelo dobra. Hkrati z drugimi podjetji je namreč tudi kombinat pripomogel k učinkoviti proslavi 20-letnice

GLASNIK »ŽITO«

Izdaja Živilski kombinat »ŽITO«, Ljubljana, Šmartinska c. 154. Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Janez Slovenc. Tehnični urednik Slava Gozdnikar. Naklada 1900 izvodov — Kličej! Ljudska pravica, Ljubljana — Tisk Železniška tiskarna v Ljubljani

Pred komunisti obsežne naloge

RAZŠIRJENI SESTANEK OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK ŽITO JE RAZPRAVLJAL O SKLEPIH OBČINSKEGA KOMITEJA ZK LJUBLJANA MOSTE POSLJE — PREDVSEM V AKTIVNIH BO TREBA RAZGIBATI DELO

V začetku tega meseca, 5. oktobra, je imela osnovna organizacija ZK razširjeni sestanek, na katerem so bili navzoči tudi nečlani. Dnevni red je v bistvu obsegal le tri točke, toda z zelo obsežno vsebino, ki jo je bilo na enem sestanku kar težko obdelati.

Precej v jedro so posegli ob sklepih občinskega komiteja ZK Ljubljana Moste Polje, ki nakazujejo osnovnim organizacijam in njihovim članom v prihodnje precej večjo aktivnost in sodelovanje pri uresničevanju akcijskega programa. Ob tem pa vsekakor tudi vse večjo odgovornost članov ZK do pojavov v sodobnem dogajanju pri nas.

Udeležba na sestanku je bila do neke mere zadovoljiva, prav tako pa tudi razprava. In vendar je treba znova poudariti pasivnost članov, ki se sestanka niso udeležili.

Tov. sekretar je začel sestanek in predlagal dnevni red, s katerim so se člani strinjali.

Nato je prevzel besedo tov. Bratina, namestnik sekretarja občinske konference ZK Moste-Polje, ter

Namestnik sekretarja občinskega komiteja Bogo Bratina

poudaril izhodišča ZK, katera morajo osnovne organizacije ZK upoštevati:

— Zveza komunistov mora biti idejno in akcijsko enotna. V naši občini so ti pogoji dani, ker se lahko opiramo na delovne organizacije, upoštevati pa je nujno predvojne tradicije in izkušnje delavskega razreda.

— Glede sprejetja amandmajev, posebno XXI in XXIII, stoji pred nami konkretna naloga, da sprejeta določila uresničimo v praksi. Boriti se moramo, da bo delovni človek postal gospodar vseh pogojev in sadoj svojega dela na svojem delovnem mestu in na območju, kjer živi. Preprečevati je treba vse oblike tehnokracije in birokracije. Le ob povečanju odgovornosti posameznika se bo večal vpliv in ugled vsakega komunista in tudi organizacije ZK.

— Ker so za uresničitev sprejetih amandmajev, stabilizacijskih ukrepov in samoupravljanja odgovorni vodilni delavci v delovnih

organizacijah, se bo ustanočil občinski aktiv ZK za vodilne delavce.

— Sodelovati bo potrebno v razpravi o republiški ustavi.

— Močni pojavi socialnega razlikovanja in korupcije rušijo našo enotnost in slabijo našo akcijsko sposobnost in je zaradi tega med ljudmi močan negativen političen odmev. Takšni pojavi so tudi v naši občini. Komunisti so dolžni take pojave razreševati, občinska konferenca ZK pa jim bo pri tem dajala vso podporo in zaščito.

— Vse delovne in druge organizacije so dolžne sprejeti stabilizacijske programe. Komunisti smo dolžni in soodgovorni, da se programi izvajajo.

— Politična situacija v svetu je takšna, da smo dolžni, da vse spremljamo in vsaj na vsakem drugem sestanku tudi o tej situaciji razpravljamo. Za vsesplošni ljudski odpor moramo kot najmočnejši faktor upoštevati človeka.

— Vse organizacije v občini so dolžne akcijske programe uresničevati. Mora se zaostri disciplina in osebna odgovornost ZK, zlasti vodilnih ljudi in javnih funkcij. Treba si je prizadevati, da se pasivni odnos članov ZK, zlasti vodstev, spremeni v aktivnost. Člani ZK, ki so pasivni, bodo morali zapustiti naše vrste!

— Iz različnih vzrokov so marsikje člani ZB zapustili naše vrste, vedno pa so še aktivni v drugih organizacijah. Treba bo preučiti vsak tak primer in poiskati vse take člane ZB in jih pritegniti nazaj v ZK.

Tov. Vinko Mihelič je nato poročal o organizacijskih spremembah, o nalogah občinskih komitejev ter osnovnih organizacij, nadalje o kadrovskih spremembah v mestnem komiteju ZK.

Opozoril je na različne neumestne trditve, da ZK nima več prave moči in vpliva. Da bi dokazali neutemeljenost teh trditev, je treba strniti vse napredne in pozitivne sile v enotno fronto. Vsi člani morajo v okviru OO ZK pomagati, da bi ta cilj dosegli. Značilna je ugotovitev, da sta v OO

ZK Žito dve tretjini članov dokaj aktivni, ena tretjina pa je povsem nedelavna. Začeti bo treba razčiščevati vsepovsod v delovnih organizacijah, razkrivati je treba neupravičene bogatitve, boriti se proti socialnem razlikovanju, ki ga najbolj občuti delavec in ga to boli.

Aktivni ZK v enotah kombinata obstajajo le na papirju in so nedelavni. Njihovo delo bo treba nujno poživiti.

Aktivni v delovnih enotah naj se v svojem delu torej ponovno utrdijo. Obravnava naj predvsem problematiko znotraj kombinata, ne zamenjajo pa naj ne tudi dogajanj izven kombinata. Treba se bo konkretno pogovoriti o pravilnem usmerjanju dela v aktivih, kjer bo o posameznih problemih treba začeti z razpravo pred reševanjem, ne pa potem, ko so stvari že rešene in razčiščene.

Precej članov ZK ne plačuje članarine. Razumljivo bi bilo, če članarine ne bi plačevali delavci z nizkimi osebnimi dohodki, toda med njimi so ljudje, ki imajo visoke osebne dohodek.

Pregledati bo treba med zaposlenimi v kombinatu, ki bi jih bilo treba sprejeti v članstvo ZK, predvsem mlade ljudi.

Glede sestankov OO ZK je predlagal naj bi bili ob 13. uri.

Po obeh obravnavanih točkah je bila razprava, v kateri so sodelovali: tov. Zore, Puš, Pajnič, Aljančič Samar in Jelen.

Razprava je pokazala naslednje:

Med člani ZK naj bi bilo več odkritosti. Ljudje naj se pogovore iz oči v oči, kritiko pa naj sprejemajo dobronamerno.

Kdor že dlje časa ni plačal članarine, najbrž ne namerava biti član ZK. Oredi naj se jim enomesečni rok za premislek, nato pa naj bi jih črtali.

Tov. Mihelič je poročal, da je bila na sestanku sekretarjev, ki ga je sklical občinski komitej, izrečena kritika na račun podražitev kruha. Med drugim je eden od prisotnih vrgel opazko, da je Žito podražilo kruh najbrž zaradi hokeya.

Glede sredstev za hokej pa je bil sprejet sklep, da se dodeli HK Olimpiji 50.000 dinarjev, so pa tudi na razpolago vsi podatki o oglasih, ki jih plačuje Žito. Prav je, da so člani ZK o tem obveščeni, da ne nasedajo napačnim vestem in zlonamerni kritiki.

Govora je bilo nadalje tudi o sklepih, sprejetih pri občinskem komiteju, ki pomenijo pomembno ideološko prelomnico.

Ko se lotevamo prilaganja organizacije poslovanja podjetij ustavnim amandmajem, naj bi strokovne službe najprej izdelale podrobno obliko organizacije, o kateri bi bilo

treba razpravljati, nato pa šele opraviti spremembe v statutu.

Ob stabilizacijskih ukrepih in pripravi stabilizacijskega programa — ki ga kombinat še ni naredil, čeprav je bil za to izdelavo določen rok — je treba pravilno razporediti ustvarjena sredstva in jih pošteno razdeliti, odvajati pa tudi sredstva za nadaljnje gradnje.

Popraviti je treba organizacijske oblike v okviru kombinata.

Ob vse pogostejšem navajanju o napačnem investiranju leti graja predvsem na delovne organizacije, ne pa na negospodarske institucije, ki še bolj nesmotrno trošijo sredstva za investicije.

Na kraju so ugotovili, da so sklepi komiteja tako obsežni in tehtni, da bi jim bilo treba posvetiti veliko pozornost in za njihovo obravnavo sklicati poseben sestanek. Konkretno se je treba pogovoriti, da bo koncept dela za vse komuniste enoten.

Obravnavano je bilo tudi vprašanje samoupravnega sporazuma, ki že pomeni del stabilizacijskih ukrepov in start za prihodnje delo. Poseben pravilnik bo določal maso sredstev, interni pa razdelitev teh sredstev.

Ob družbenem dogovoru o delitvi dohodka in osebnih dohodkov bo razmerje 1:5.5.

Stabilizacijski program je kombinat že imel narejen, nato pa je sledil pritisk na spremembo cen, za kar je bila narejena posebna analiza, zavod za cene pa je potrdil sporazum.

Glede kompenzacije za pšenico pa mogoče ni bilo

to najbolj rešeno s podražitvijo luksuznih artiklov in to predvsem cigaret. Pri drugi podražitvi cigaret se cene dražjih cigaret niso povisale. Tako se omogoča ljudem z visokimi prejemki še vedno nakupovanje dražjih stvari. Pravilneje bi bilo povečati otroški dodatek, kar bi družinam z nižjimi osebnimi dohodki bolj koristilo.

Tov. Jelen je podrobno poročal o pripravah na referendum glede samopriprispevka za vzgojno varstvene ustanove in šole. 3500 otrok brez varstva čaka na gradnjo ustanov.

Prispevka bodo oproščeni študenti, dalje upokojenici in delavci, ki imajo manj kot 900 din mesečnega dohodka. Člani ZK naj pravilno tolmačijo potrebo po uvedbi samouprispevka. Le tako bo mogoče rešiti pereče probleme šol in vzgojno varstvenih ustanov. Ta akcija je na programu že dve leti, a je prišlo do zamisli o pripravi na akcijo šele sedaj. Prišla je sicer ob neugodnem času, ko se večja cene. Vendar bo morala akcija stoodstotno uspeti.

Pri tem naj ne bi gradili luksuznih zgradb, temveč funkcionalne, da bi otrokom čimbolj koristili.

Ob koncu so navzoči člani potrdili sklep, da bo prvi naslednji sestanek v novembru. Na njem pa se bodo obravnavali ustavni amandmaji.

Naslednji sestanek bo namenjen obisku Breznjeva v Jugoslaviji in o zunanji politiki.

Tretji sestanek bo obravnaval problem socialnega razlikovanja in vprašanje delitve osebnih dohodkov.

S. G.

Vse večja odgovornost

Nadaljevanje z 2. strani

ti le spodaj. Akcije glede stabilizacije in odprave nelikvidnosti so odločno prepočasne.

Treba bi bilo poklicati na skupen sestanek vse direktorje podjetij in sekretarje osnovnih organizacij in se z njimi jasno in odločno pogovoriti o teh problemih. To bi bil zelo uspešen prijem, ki bi pripomogel k odpravi mnogih problemov v tej smeri.

Ko se bo organizacija ZK v občinskem merilu na vseh ravneh bolj uveljavila in bo postala aktivnejša, tako v osnovnih organizacijah, kot v komiteju, bo dobila večji ugled in večjo veljavo. Seveda pa je občinska celota skupaj z osnovnimi organizacijami. Če bodo le-te dajale določeno podporo komiteju, bo ta lahko tudi podpiral težnje, načela in zahteve osnovnih organizacij in se zavzemal za določene cilje ter pravičnost v odnosu do vseh, tudi do posameznih članov ZK, če bodo podpore potrebni. Ob vsem tem ne

smemo pozabljati na mladino. Ni vseeno, kdo jo vzgaja in kako. Primer je v gimnazijah, kamor pridejo osnovnošolci še polni zdravih nazorov in nepokvarjeni, v srednjih šolah pa se kar nekako izgubijo. Zato je treba tudi preveriti pedagoški kader, ali je v bistvu zdravih nazorov in usmerjen v pravilno vzgojo mladine.

Nasploh je treba v okviru občine napovedati odločen boj proti vsem pojavom tudi na širših področjih, ker le tako bomo ljudi nasploh pridobili za naše ideje in jim lahko uspešno pomagali pri reševanju različnih problemov.

Med komuniste v Mostah, se prvi v okviru celotne občine, naj pride nov revolucionarni duh, prežet z že poglobljeno tradicijo izpred vojne, takšen borbeni duh, ki je prišel do izraza že na ustanovni konferenci sedanje občinske organizacije ZK, je izvenelo iz razprave na tem sestanku. Seveda uspehov ni moč pričakovati že noč. Z uporno voljo pa jih bomo dosegli! T. B.

Juhej, na Triglavu!

ČLANI REKREACIJSKEGA AKTIVA ŽITA SO OBISKALI NAŠE-
GA OČAKA — ZGODE IN NEZGODE NA DVODNEVNEM »PO-
TOVANJU« — NEKAJ OD PRIJAVLJENIH SE JIH JE SKESALO.

Pozna jesen je že in po nastopajočih hladnih dnevih sodeč se polagoma kar sprevrača v zimo. Spet bodo smučarji kmalu natakili svoje dilce in se podali na sneg, manj vneti za zimo pa se bodo hiteli stiskati v tople prostore. Zato je tale zapis že kar nekoliko odmaknjen, saj se je zgodba, ki jo bomo na kratko opisali, dogajala v najbolj vročih poletnih dneh, sredi avgusta. Tedaj se je namreč večja skupina članov rekreacijskega aktivna Žita odločila za pohod na najvišji jugoslovanski vrh Triglav, ki iz leta v leto privablja vse več obiskovalcev.

Člani rekreacijskega aktivna Žita so si na poti na Triglav privoščili kratak oddih pred domom Planika

Že precej prej so se odborniki aktivna odločili organizirati to turo na Triglav in tudi naš list je kmalu za tem objavil vabilo za ta, sicer ne preveč lahek izlet. Sledile so prijave in teh so sprva zbrali kar 52. Različni vzroki, tako dopusti, zraven tega še morda naknadno malodušje nekaterih, so povzročili, da se je na napovedani dan izleta udeležila le dobra polovica, drugi pa so se skesali.

KORAJŽNO NA POT

14. avgusta se je pisalo ti-stega dne, ko je avtobus v Kidričevi ulici sprejel v svoje varstvo okrog 30 najbolj navdušenih in jih ob 5.30 uri zjutraj odpeljal iz Ljubljane. Ob 8. uri so se vsi pripeljali na Rudno polje in imeli ob go-

zdarski koči svojo prvo postajo. Kratak čas so izrabili za okrepčilo, saj je bila pred njimi še dolga in kako naporna pot. Dva alpinista, ki ju je vodja pota Lado Šlamberger — Vako vzel s seboj za pomoč mnogim tokrat »novo pečenim Triglavanom«, in Habjanov Matjaž so šli naprej v izvidnico, da bi zagotovili prenočišča, ki so jih zares nato dobili v Planiki.

Vsi preostali planinci so za njimi krenili pod žarki močno pripekajočega sonca na prve kilometre poti po vzpetini čez planino Konjščico in Studorski preval, ki je bila zelo strma. Resni Vako svojim varovancem ni med potjo dovolil nobenega vmesnega postanka in tako so po dveh urah in pol hoda pri-

speli do Vodnikove koč.

»Navali narode!« je bila kar tiha parola med udeleženci pohoda, da so si dodobra privoščili precej litrov radenske vode ter čaja z limono. Ker pa so imeli na razpolago polni dve uri počitka, so se po okrepčilu polegali in predali sončnim žarkom, vmes so si ogledovali živino, ki se je pasla, dalje znamenito Velo polje, prav tako pa so lepo videli Triglav in ostale vrhove, ki so se bleščali v soncu. Nekateri so si za spomin utrgali tudi nekaj planik. Po tem postanku so odšli proti domu Planika, do katerega so prišli spet po nadaljnjih dveh urah. Na križišču, kjer se cepi pot do Planike ali pa v drugo smer proti Kredarici, so od daleč videli, kako se je njihova izvidnica, ki je čakala na prihajajoče, že smučala po snegu na plazu. Smučiči so si namreč izposodili v planinskem domu.

PRIGARAN POČITEK

Kar oddahnili so si Žitovi planinci, ko so prispeli v Planiko. Imeli so srečo, zakaj za prenočišče so dobili celo postelje oziroma pograde, medtem ko so morali ostali obiskovalci spati kar na tleh po hodnikih. Z veliko vnemo in brez posebnega hrušča so krenili v prvo nadstropje doma in si izbrali po dva in dva prostora na pogradih. Tedaj jim je strogi vodja Vako dovolil, da so si lahko privoščili tudi prvo steklenico dobrega domačega žganja — seveda ne vsak po eno steklenico!

Ko so se najedli in s pijačo osvežili, je večer mineval ob šalah in smehu, ob 22. uri pa je vseh kar zmanjkalo, saj so morali že ob štirih zjutraj spet vsi na noge. Čakal jih je še zadnji del poti, da bi priplezali na vrh k Aljaževemu stolpu.

GNEČA, PETJE, VESELJE

Ob peti uri zjutraj so krenili na pot, ki jih je vodila prek malega Triglava čez greben do Aljaževega stolpa. Vsi so plezali brez naveze, saj jim je Vako zabičal, da je pra-

va sramota, če pleza kdo na Triglav v navezi. V eni uri so bili na vrhu, tam pa je bila prava gneča. Okrog 200 ljudi se je kar gnetlo, neki jeseniški železarji pa so vzbudili pravo veselje z igranjem na harmoniko. Čeprav so se naši turisti zamudili na vrhu le 20 minut, se tam fotografirali in žigosali razglednice, je med vsemi zavladalo nepozabno veselje. Peli so ob spremljavi harmonike in pri tem pozabili na vse težave, ki so jih tu in tam doletele na poti navzgor. Tudi vodja odprave Vako je bil nasmejan in zadovoljen s svojimi varovanci, ki so se zelo disciplinirano podrejali njegovim navodilom glede tempa hoje in vmesnih počitkov.

NAPOREN SESTOP

Ob vsem zadovoljstvu marsikdo ni niti pomislil, da bo pot navzdol skoraj težja kot navzgor. Z vrha Triglava so se vračali po robu proti koči na Doliču v smeri proti Trenti. Sestop z vrha je bil zelo naporen, kar so nekateri močno občutili, saj celo niso mogli hoditi po nogah, ampak jim je morala v sili služiti kar zadnjica. Precej navpična je bila pot do Doliča, saj je ime-

napornega izleta. Tu so končno večerjali in si privoščili zaslužen odmor.

Čeprav tudi oba dneva niso bili ravno molčeči, so se jim sedaj seveda kar bolj razvezali jeziki. Šale na račun tega ali onega so se kar prepletale med seboj, ko so si končno oddahnili.

Želja se je končno izpolnila tudi Andreji Habjanovi, ki je med potjo navzdol zavzeto ponavljala: »Samo dva deci cvička si želim, pa če takoj umrem.« No, dva deci cvička — ali pa morda malo več, to je zamolčala — si je res privoščila, umrla pa zato ni, saj je še te dni to avgustovsko zgodbo pripovedovala, hkrati z Alenko Grünfeldovo, zelo zavzeto in dejala, da se namerava še spoprijeti z očkom Triglavom. Tudi njen sin Matjaž je bil zelo ponosen na svojo mamo, saj je poprej celo dvomil, da bo prišla na vrh in zmogla vse te napore.

PESTRA DRUŠČINA

Vsem udeležencem tega pohoda na Triglav naj v spodbudo in priznanje zapišemo, da so ta svoj podvig vzeli zelo resno, kot pravo rekreacijo. Saj so bili med njimi

No, celo blagodejnim sončnim žarkom so se lahko predali naskakovalci Triglava

la kar 800 metrov višinske razlike. Pri hoji sta jih ovirala melišče in stari sneg, da so jim koraki kar spodletavali. Čakal pa jih je od Doliča navzgor prek Hribarice še hud vzpon, spet 800 metrov višinske razlike. Od tod pa so se spustili do drugega Triglavskega jezera, kjer se začne znan narodni park Sedmerih jezer. Tam so se napili sveže vode, da so lažje koračili po lepi dolini — ki je čudovito pestra zaradi raznobarnih planinske flore — naprej do Ledenege jezera. Nato so se po peturni hoji ustavili pri koči ob Triglavskih jezerih. Polurni odmor so izkoristili za okrepčilo in nato odšli do Črnega jezera, kjer so se nekateri ob čudovitem vremenu celo nekoliko okopali.

ŠE ZADNJA STRMINA

Od Črnega jezera je sledil odhod do zadnje postaje, do Zlatoroga v Bohinju. Po izredno nevarni in navpični steni čez Komarčo s 400 metri višinske razlike so prispeli v dobri uri navzdol. Med potjo pa so srečali celo starejše, morda okrog 60 let stare planince, ki so se vzpenjali navzgor, to pa je našo družino kar precej presenetilo.

Bohinj je bil tako zadnja postaja dvodnevnega dokaj

mladi in ljudje srednjih let, delavci iz pisarn in iz proizvodnje, vsi povezani med seboj kot ena družina, vsi vztrajni na poti do cilja in nazaj. Še posebej na povemo, da so se peki iz Lesc, Kranja in Tržiča podali še isti večer na delo v nočni izmeni, za kar jih velja še posebej pohvaliti. Pa naj povemo še, kdo so to bili: Janko Ros iz Lesc, Franc Purger iz Tržiča, Franc Maček iz Kranja in Rudi Turk iz Ljubljane.

No seveda so tudi ostali krenili po tem izletu še isti večer domov v Ljubljano in se vrnili zelo razpoloženi ter polni najlepših vtisov, saj jih je spremljala vseskozi dobra volja. Čeprav so med potjo navzgor in navzdol zaradi težav tu in tam malo »cvikali«, so ob koncu izleta rekli, da si želijo še večkrat obiskati Triglav. Povemo pa naj še, da jih je bilo več kot tričetrto krat prvič na Triglavu.

ŠE NEKAJ »NAJ«

Ta naš zapis naj bi zaključili še z nekaj vedrimi »naj«. Največ (beri: najmanj) prtljage je imel Stane Aljančič: pumparice, srajco, pulover, okrog pasu vetrovko, na nogah čevlje, na glavi klobuk, v žepu pa eno limono. Ob Konec na 14. strani

Vrhunec pohoda na Triglav je seveda predstavljala osvojitve vrha ob Aljaževem stolpu

Dva obiska v Šumiju

V eni letošnjih števil našega lista smo poročali o tem, da je imel delovni kolektiv tovarne Šumi letos izlet na Gorenjsko. Tedaj so bili gostje članov kolektivov delovne enote DE Gorenjsko področje in DE pekarne Kranj. Ob tej priložnosti so se dogovorili, da bodo delavci obeh gorenjskih kolektivov kasneje vrtili obisk.

V soboto, 2. oktobra letos, so se v tovarni Šumi oglašili delavci in delavke iz Lesc in tako izpolnili svojo obljubo. Ob lepem sončnem dnevu so se kmalu popoldne pripeljali z avtobusom v Ljubljano, kjer so jih na dvorišču tovarne Šumi sprejeli domači gostitelji. Direktor DE Šumi tov. Lojze Pajnič je obiskoval-

cem najprej izrekel dobrodoščilo, nato pa jih je dokaj podrobno seznanil z dejavnostjo svoje enote.

Po uvodnem srečanju so se podali v proizvodne prostore, kjer so Leščani z velikim zanimanjem opazovali potek dela, sploh pa še najbolj proizvodnjo nove linije za plastične bonbone v konditorskem oddelku. Povpraševali so to in ono, se zapletli tu in tam v pogovor z delavkami in prav pozorno ogledovali način dela v vseh prostorih, ki so si jih imeli priložnost ogledati.

Za tem so bili povabljeni v sejno sobo te delovne enote, kjer so bili postreženi z izdelki DE Šumi in osvežujočo pijačo.

Delavke in delavci iz

Delavci pekarne Lesce so nedavno vrtili obisk delavcem DE Šumi. Na dvorišču tovarne jih je pozdravil direktor te enote Pajnič in jim za uvod pojasnil nekatere zanimivosti

Sodelavcema v slovo

Člani kolektiva DE Peekarne Novo mesto smo se v tem letu za vedno poslovili od dveh dolgoletnih sodelavcev.

Ko smo najmanj pričakovali je prišla med nas žalostna vest, da je 1. februarja preminul tov. Alojz BOŽIČ.

Rojen je bil 8. oktobra 1915 v Smolenji vasi pri Novem mestu. Njegovo pošteno srce in delavne roke so izoblikovale zavodnega Slovenca. Voja vira ga je kot takega izrgala iz osrčja rodne zemlje — izseljen je bil v koncentracijsko taborišče na Rabu. Do smrti izčrpanega je ohranila pri življenju le izredna pozornost in požrtvovalnost sotrpina — soseda.

Takoj po vojni se je zaposlil in pomagal graditi našo porušeno domovino. Od 1. marca 1957 je z nami delil težave, pa tudi uspehe pri delu. Bil je zvest in pošten član kolektiva, vedno pripravljen pomagati svojemu tovarišu, saj je pri delu stremel tudi za uspeh in napredok podjetja. Aktivno in dobrovoljno je pomagal pri vseh sindikalnih prireditvah in se, skromen kot vedno, veselil ob sreči in veselju drugih. Bolezen, ki je bila posledica vsega prestopanja gorja v internacijo, ga je trdovratno spremljala. 3. junija 1968 je bil invalidsko upokojen. Ko

hrbtena bolezen umrl tovariš Alojz TAVŽELJ. Rojen je bil 31. januarja 1900 v Srnjaku. Pred dvajsetimi leti se je vključil v naš kolektiv. Z vestnim in poštenim delom ter z vsestransko razgledanostjo je rasel njegov ugled in priljubljenost med so-

delavci. Trnova življenjska pot proletarca mu je izoblikovala klen značaj svobodomiselnega človeka — borca za pravice delavskega razreda. Življenjske — družbene in politične predvojnne razmere so ga vodile celo v daljnjo Francijo, kjer je kot mlad delavec okušal tuj kruh. To je še povečalo njegovo pozornost delavskemu gibanju za boljše pogoje dela, za pravice do lepšega življenja. S temi življenjskimi izkušnjami je bodril naš mladi rod, če je bil ta kdaj prekritičen in prezahteven, ker ni videl bistvenega napredka za dobrobit delavca v svobodni socialistični Jugoslaviji.

Vseskozi duševno čil in napreden, a telesno izčrpan, se je dne 1. maja 1959 poslovil od kolektiva. To slovo pa ni pretrgalo vezi med nami. Prisostvoval je proslavi ob dvajsetletnici obstoja Peekarne Novo mesto. Z zanimanjem si je ogledal novo zgrajeni objekt v Ločni ter izrazil vso pohvalo skrbi za boljše delovne pogoje. Z veseljem je sprejel in se odzval povabilu uprave kombinata »ŽITO«, ko je bila ob koncu februarja pogostitev vseh upokojencev kombinata.

A ko si je zaželel počitka ob morju, mu je bolezen preprečila to skromno željo. Vse prekmalu je utihnil njegov vedri glas, ki ga bodo še prav posebno pogrešale žena in obe hčerki, katerim je veljala vsa njegova iskrena in nesebična skrb ter ljubezen.

Vsako slovo je nekoliko težko, ob slovesu obeh zavednih sodelavcev — poštenjakov pa nas je še prav posebno boleče stisnilo pri srcu, kajti smrt ne vrača — vzame za vedno. Ostala pa bosta med nami v nepozabnem spominu.

Silva BUK

Lesc so po kratkem, prijetnem razgovoru nadaljevali svojo pot v Bistro pri Vrhniku, kjer so preživeli drugi del svojega enodnevnega izleta.

V soboto, 6. novembra, pa je bil na vrsti že drugi obisk, saj so se tudi člani kolektiva pekarne iz Kra-

nja odzvali vabilu in prav tako preživeli nekaj časa v obratnih prostorih Šumija, kjer so si enako z zanimanjem ogledali proizvodnjo, ki je bila tedaj v teku. Domačini so tudi Kranjčanom pripravili gostoljuben sprejem in tako poglobili tovariške stike s sodelavci z Gorenjske.

manjkalo zabave. Plaža je bila vedno polna; kljub temu, da je šla kopalna sezona proti koncu, nas je gredo še toplo sonce, pa tudi voda je bila za kopanje.

Ob večerih smo gledali televizijo in tudi džuboks nam je delal kratek čas. Radi smo se tudi zavrteli. Posebno nam je bila všeč plošča »Žena naj bo doma«.

Upravnik doma nam je vljučno stregel s svojo »le-karno«, ki jo ima postavljeno v kotu jedilnice, pa tudi lepo in prijazno besedo je našel za vsakega gosta.

Obiskal nas je tudi glavni direktor Puterle in nam povedal kakšno šaljivo, pa tudi opomnil, da se moramo držati reda, ki je v domu predpisan.

Zadnji dan nam je ponagajalo vreme, padal je dež in tudi burja je pihala, toda to nas ni motilo. Plažo smo pospravili, deske smo znošili v dom in se pripravili za odhod.

Zvečer smo ob lepi glasbi še malo zaplesali in tudi zapeli. Naenkrat sta se pojavili dve maskari in napravili veliko smeha. Zadnji dan je bilo že ob enajstih kosilo, ob dvanajstih je pripeljal avtobus do doma in nas odpeljal proti Ljubljani.

Zahvaljujem se, v imenu vseh, delavskemu svetu kombinata Žita, ker nam je omogočil lep preventivni odih na morju.

Stane Gorišek

Tudi zadnji zadovoljni

Tudi letos sem bil eden tistih starejših članov kolektiva Žita, ki so bili določeni za preventivni oddih na morju v domu Milana Selana. Čeprav sem bil določen v zadnjo izmeno, sem bil prav zadovoljen.

Kako tudi ne, saj, ko sem prispel z avtobusom v Dramljo, je prav lepo sijalo sonce. Pa tudi v domu je bilo še polno prijaznih in zagorelih tovarišev. Upravnik doma sem našel za mi-

zo, pred njim je stala vrsta novo prispelih gostov. Stopil sem tudi jaz za njimi in čakal, da nam pregleda odločbe in nas namesti v sobe, ki so nam bile določene.

Zelo sem bil presenečen, ko sem zagledal pred seboj Vovka, svojega nekdanjega prijatelja, s katerim sva se v Novem mestu skupaj učila. Omenjam ga zato, ker se nisva videla že več kot trideset let; res čudno in nepričakovano naključje je naneslo, da sva se srečala prav tukaj in tudi spala skupaj v eni sobi. Imela sva si veliko povedati, saj je toliko let že kar dolga doba in zgodilo se je že marsikaj med tem časom.

Postrežba je bila že prvi dan solidna, kosilo dobro in okusno. Takoj sem dobil vtis, da so tu pravi ljudje, ki skrbijo za svoje goste, da se počutijo res dobro v njihovi oskrbi.

Bili smo tukaj večinoma starejši člani našega kolektiva, vseeno pa nam ni

JUHEJ, NA TRIGLAVU!

Nadaljevanje s 13. strani

tem je slovesno izjavil, da pač »vse svoje nosi s seboj«.

Najbolj obložen je bil vodja skupine Vako — nahrbtnik je imel napolnjen s klini, vrvmi in prvo pomočjo, pa zraven najbrž še kopico skrbi za svoje varovanje.

Najprej je na turi, že v Planiki, odnehal Blaž Veber, ki ni zmozel nadaljnjih velikih naporov.

Najbolj vedra je bila Andreja Habjan, ki je vseskozi držala pokonci moralo.

Najresnejši je bil Vako, ker je imel v skupini precej novincev.

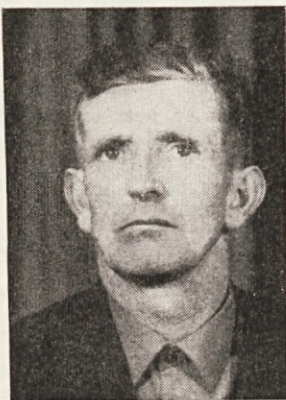
Najzgovornejša sta bila Tonja Bratun in Rudi Turk, najbolj molčečega pa ni bilo.

Najhitrejši so bili »pomožna« alpinista, Matjaž Habjan in Jožica Zalaznik, najpočasnejša pa je bila na poti navzdol Jožica Zalaznik — zaradi žuljev na nogah.

Najstarejša udeleženka je bila Vera Kruščeva, najmlajša pa 12-letna Eva Zabriceva. Pripovedovali sta: Alenka Grünfeld in Andreja Habjan

Na plaži so Žitovci gledi zadnji sončni žarki, ki so bili še odmerjeni za letošnji oddih ob morju v Dramljo

je bil nagrajen za dolgoletno in vestno delo v tukajšnji delovni enoti, se ni udeležil tega slavlja, ker je bil priklenjen na posteljo. Zato mu je bilo priznanje prineseno na dom.

Po odhodu v zaslužni pokoj se je njegovo zdravje občutno izboljšalo. Že smo mislili, da bo okrevljal in jesen svojega življenja preživel mirno — bolj čil in zdrav ter zadovoljen v krogu svoje družine. Toda izmučeno telo se tokrat ni moglo več ubraniti smrti. Njegovo kratko in plodno življenje je bilo en sam delovni dan. Ni poznal počitka nikoli, razen tedaj, ko ga je bolezen priklenila na posteljo. Sedaj počiva na pokopališču v Smolenji vasi — v zemlji domači, ki jo je tako močno ljubil.

Dne 23. avgusta nas je presunila vest, da je po kratki a za-